

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:

**EU in the face of migrant crisis:
Reasons for ineffective human rights protection**

Α' ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΛΙΒΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
Β' ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΕΝΤΡΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΑΛΒΑΝΟΥ Ξ2017144

ΚΕΡΚΥΡΑ – ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

EU IN THE FACE OF MIGRANT CRISIS
REASONS FOR INEFFECTIVE HUMAN RIGHTS PROTECTION

ΕΛΕΝΗ ΣΑΛΒΑΝΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια τη διπλωματικής μου εργασίας επέλεξα να μεταφράσω το κείμενο “ EU in the face of migrant crisis reasons for ineffective human right protection” και στην συνέχεια να προβώ στον σχολιασμό του. Συνοπτικά, το κείμενο πραγματεύεται τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων που υφίστανται οι αιτούντες άσυλο από τα κράτη μέλη και κατά συνέπεια από την ΕΕ. Η παρουσία κοινής πολιτικής γραμμής θα μπορούσε να συμβάλει καίρια στον μετριασμό των παραβιάσεων εντούτοις οι πολιτικές διχογνωμίες μεταξύ των κρατών και η αδυναμία εξεύρεσης κοινής λύσης καθιστούν την ΕΕ αδύναμη στην διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης. Πρόκειται για ένα κείμενο που παρουσιάζει πλήθος μεταφραστικών προβλημάτων και αναντίρρητα απαιτεί εξοικείωση με την νομική ορολογία και τις επιμέρους συνθήκες και συμβάσεις. Σε γενικές γραμμές στα κυριότερα μεταφραστικά προβλήματα που κλήθηκα να αντιμετωπίσω και παρουσιάζονται εκτενώς στον σχολιασμό ήταν αυτά της ορολογίας, τα υφολογικά και τα κειμενοειδομορφικά.

Συγχρόνως, στην προσπάθεια μου να παρουσιάσω ένα όσο το δυνατόν πιο άρτιο αποτέλεσμα συμβουλευτήκα πλήθος παράλληλων κειμένων και λεξικών. Ενώ θα ήθελα επίσης να αναφερθώ και σε μια αντικειμενική δυσκολία που ανέκυψε και ομολογουμένως δυσκόλεψε την εκπόνηση της εργασίας. Σαφέστερα, η τρέχουσα κατάσταση με την εξάπλωση της πανδημίας της COVID 19 περιόρισε εξαιρετικά τη πρόσβαση στα λεξικά νομικής ορολογίας και ορολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και σε πλήθος άλλων συγγραμμάτων γύρω από την μετάφραση. Ως εκ τούτου, έπρεπε αποκλειστικά να βασιστώ σε ηλεκτρονικές πηγές και λεξικά καθώς και σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση, παρότι η εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας ήταν ιδιαίτερα απαιτητική, νοιώθω «πλουσιότερη» σε γνώσεις και σε εμπειρία!

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ.....	6
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	23
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ	37
Οι λόγοι πίσω από την επιλογή του κειμένου/λίγα λόγια για το κείμενο.....	38
Η Θεματική του Κειμένου.....	39
Η Θεωρία του Σκοπού και Χρόνος Πρόσληψης.....	39
Παράλληλα κείμενα	40
Κειμενικά Χαρακτηριστικά	40
Μεταφραστικά Προβλήματα	41
Χρήση λατινισμών	43
Μεταγραφή	43
Υφολογία.....	45
Κειμενοϊδεομορφικά προβλήματα	46
Επίλογος.....	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	48
ΛΕΞΙΚΑ.....	49
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	50
ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ ΟΡΩΝ.....	51

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

Η ΕΕ αντιμέτωπη με την μεταναστευτική κρίση: Οι λόγοι πίσω από την αναποτελεσματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ☆,☆☆

Simas Grigonis

Add to Mendeley

Share Cite: <https://doi.org/10.1016/j.icj.2017.01.003>

[Get rights and content](#)

Under a Creative Commons [license](#)

open access

Περίληψη

Παρότι σε γενικές γραμμές η ΕΕ εξασφαλίζει ένα επίπεδο προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρόμοιο αυτού που διατυπώνεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ), η ικανότητα της εντούτοις, να διασφαλίσει τα ανθρώπινα δικαιώματα εν μέσω της πρόσφατης μεταναστευτικής κρίσης τέθηκε υπο αμφισβήτηση. Στο Άρθρο υποστηρίζεται ότι η απουσία ενιαίας μεταναστευτικής πολιτικής γραμμής σε επίπεδο ΕΕ περιορίζει την ικανότητα της να αποτρέψει την κρίση και να μετριάσει τις επερχόμενες επιπτώσεις καθώς και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην πραγματικότητα ωστόσο, ο προσανατολισμός του συστήματος της ΕΕ στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων *ex post* ήταν πρακτικά εξίσου ακατάλληλος για την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο, ενώ είχαν ήδη προηγηθεί οι παραβιάσεις. Έχει προταθεί η Ε.Ε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που αφορούν την μετανάστευση άμεσα, εισάγοντας σαφή μεταρρυθμιστική εντολή.

Λέξεις κλειδιά

- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Ευρωπαϊκή Ένωση
- Χάρτης
- Κρίση μεταναστευτικής πολιτικής

1. Εισαγωγή

Στην Ευρωπαϊκή Ιστορία έχουν ήδη υπάρξει αρκετές μεταναστευτικές κρίσεις. Αναλυτικότερα, μετά την πτώση του Σιδηρού Παραπετάσματος(Connor, 2016) η Ευρώπη έπρεπε να διαχειριστεί 700,000 αιτούντες άσυλο. Προγενέστερα, κατά την διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου η ίδια κλήθηκε να διαχειριστεί 60 εκατομμύρια πρόσφυγες (Rothman & Ronk, 2015). Ενώ, ο πρόσφατος πόλεμος που πυροδοτήθηκε από τους Ρώσους αυτονομιστές ανάγκασε 2,6 εκατομμύρια Ουκρανούς να εγκαταλείψουν τις εστίες τους στην Ανατολική Ουκρανία(Gienger, 2015). Από τα παραπάνω τεκμαίρεται ότι οι μεταναστευτικές κρίσεις στην Ευρώπη τείνουν να επανέρχονται στο προσκήνιο σποραδικά. Η ιστορία απέδειξε ότι οι εξελίξεις στην Μέση Ανατολή και η μεταναστευτική κρίση που συνακολούθησε μπορούσαν να είχαν αποτραπεί, να είχε προετοιμαστεί το κατάλληλο έδαφος και οι συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) να είχαν μετριαστεί σημαντικά. Αν οι ευρωπαίοι ηγέτες είχαν συγκεντρωθεί πριν την κρίση (μετά την έναρξη του συριακού πολέμου για παράδειγμα) και είχαν αποφανθεί για ζητήματα θεμελιώδους σημασίας που αφορούν την μεταναστευτική πολιτική, η κρίση αναμφίβολα θα μπορούσε να είχε αμβλυνθεί σημαντικά. Εντούτοις, παρότι η κρίση θα μπορούσε να είχε αποτραπεί, εν τέλει η παρουσία της αιφνιδίασε.

Την ίδια στιγμή που εκατοντάδες, χιλιάδες αιτούντες άσυλο διασχίζουν τα σύνορα της Ε.Ε, οι ευρωπαίοι ηγέτες εμφανίζονται διχασμένοι. Πιο συγκεκριμένα, ορισμένοι υπογραμμίζουν την ανάγκη για την λήψη έκτακτων μέτρων¹ κι άλλοι επιρρίπτουν ευθύνες και εκτοξεύουν κατηγορίες εναντίων άλλων ηγετών για την αδυναμία εξεύρεσης λύσης². Την ίδια στιγμή, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το άσυλο και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας συνιστούν θέματα της σύγχρονης πολιτικής ατζέντας και εγείρουν ανησυχίες³. Παράλληλα, συνέτρεχαν λόγοι ανησυχίας γύρω από ζητήματα ασφαλείας χρήζοντας άμεσης αντιμετώπισης καθώς οι φωνές που ήθελαν τρομοκράτες και εγκληματικά στοιχεία να καταφτάνουν στην Ευρώπη μέσα στο πλήθος των αιτούντων άσυλο πλήθαιναν. Παρότι, εκ των υστέρων δεν προέκυψε κάποια σύνδεση ανάμεσα σε τρομοκράτες και αιτούντες άσυλο (και παρότι αποδείξεις που καταδείκνυαν το αντίθετο προσκομίστηκαν από τους εκπροσώπους των Ηνωμένων Εθνών), ενισχύθηκαν τα φαινόμενα καχυποψίας και η υιοθέτηση εχθρικών στάσεων από τα κράτη μέλη απέναντι στους εισερχόμενους αιτούντες άσυλο. Με αποτέλεσμα τελικά την εσωτερική διαίρεση της ΕΕ και την

αδυναμία εξεύρεσης μακροπρόθεσμης λύσης κοινής αποδοχής που θα γεφύρωνε το χάσμα ανάμεσα στις χώρες και την ΕΕ ([Ernst & Young, 2016](#), p. 1).

Μετά από πολύωρες και πολύπλοκες διαπραγματεύσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη και την Κομισιόν κατέστη δυνατή η εξεύρεση ad-hoc λύσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Μεταξύ άλλων προτάθηκε η επείγουσα απεγκατάσταση 160.000 προσφύγων από την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ουγγαρία, η δημιουργία μόνιμων μηχανισμών απεγκατάστασης για όλα τα κράτη μέλη καθώς και η δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής λίστας ασφαλών χωρών καταγωγής⁵. Συγχρόνως, προτάθηκε η επίσπευση του επαναπατρισμού, η αντιμετώπιση της εξωτερικής διάστασης της προσφυγικής κρίσης και τέλος η επίλυση των συγκρούσεων που μαίνονται στην Συρία, το Ιράκ και την Λιβύη (Press release, 2015).

Παρόλα αυτά, στην πεμπτουςία τους καμία από τις προτάσεις δεν αφορούσε πρόσθετες διασφαλίσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο. Τουναντίον, μέρος των λύσεων προοριζόταν για την μείωση του αριθμού των αιτούντων άσυλο που έπρεπε να διαχειριστεί η ΕΕ (δημιουργία δηλαδή λίστας ασφαλών χωρών καταγωγής και ενίσχυση του επαναπατρισμού). Οι υπόλοιπες λύσεις που αφορούσαν την μετεγκατάσταση προτίθενται για την λειτουργική ανακατανομή των ατόμων. Από την φύση τους ωστόσο ήταν βραχυπρόθεσμες με πρωταρχικό μέλημα την διευκόλυνση της ΕΕ και των κρατών μελών χωρίς κάτι τέτοιο ωστόσο να υφίσταται για τους αιτούντες άσυλο.

Στην συνέχεια, η ανακοίνωση προέβλεπε τη μεταρρύθμιση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) (Commission, 2016). Η ανακοίνωση ουσιαστικά αποτέλεσε εφαλτήριο για την μεταρρύθμιση του Κανονισμού του Δουβλίνου. Μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2016 ωστόσο ο κανονισμός της μεταρρύθμισης δεν είχε υιοθετηθεί ακόμα. Ως εκ τούτου, από τις αρχές του 2015 μέχρι και το τέλος του 2016 δεν έχει παρθεί από την ΕΕ κάποια ουσιαστική απόφαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο που εισέρχονται στην ΕΕ. Με αποτέλεσμα, μέχρι και σήμερα χιλιάδες αιτούντες άσυλο να κρατούνται στους καταυλισμούς κάτω από απάνθρωπες συνθήκες⁶ ([Alderman, 2016](#), [Willsher, 2016](#)). Με την ΕΕ να παραμένει προσκολλημένη στην αναζήτηση μακροπρόθεσμης λύσης.

Συνεπώς, καθώς η ΕΕ δεν ήταν σε θέση να παρέχει λύση οι εισερχόμενοι αιτούντες άσυλο αντιμετώπισαν την μετανάστευση στην ΕΕ και το ήδη υπάρχον σύστημα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αδιαμφισβήτητα η ΕΕ φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα οργανισμό για την

προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το επίπεδο προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που παρείχε η ΕΕ στο πέρασμα των χρόνων ήταν τέτοιο που αναγνωρίστηκε σε διεθνές επίπεδο συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) (*Bosphorus Hava Yollari Turizm v. Ireland, App. No. 45036/98 (2005)*). Ήδη το 2005 το ΕΔΑΔ κατάφερε να απαριθμήσει στοιχεία από το νομικό σύστημα της ΕΕ συμπεραίνοντας εντέλει ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του κοινοτικού δικαίου ήταν ισοδύναμη με αυτή που παρείχε το σύστημα του ΕΔΑΔ.⁷ Παρά τα θετικά στοιχεία που εφαρμόστηκαν στο πέρασμα των χρόνων, το σύστημα της ΕΕ για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξακολουθεί να μην είναι αποτελεσματικό όπως έγινε αντιληπτό και κατά την διάρκεια της κρίσης. Σκοπός αυτού του Άρθρου είναι να εκτιμήσει αν το σύστημα της ΕΕ για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ήταν ικανό να προστατεύσει αποτελεσματικά τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο κατά την πρόσφατη περίοδο της κρίσης. Το Άρθρο αποσκοπεί αρχικά να απαντήσει στο ερώτημα αν οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα μπορούσαν να είχαν αποτραπεί ή τουλάχιστον να είχαν αμβλυνθεί από παρεμβάσεις της Ε.Ε. Επιπλέον, στην περίπτωση που πράγματι σημειώθηκε παραβίαση, εξετάζεται αν ο αιτών άσυλο, ο οποίος θεώρησε ότι τα δικαιώματά του παραβιάζονται θα ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσει τους μηχανισμούς για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αφότου σημειώθηκε η παραβίαση.

2. Εσωτερικές διαφωνίες- το κώλυμα της ΕΕ για την διασφάλιση των δικαιωμάτων των αιτούντων ασύλου

Το γεγονός ότι η ΕΕ συγκεντρώνει 28 κράτη μέλη και έναν πληθυσμό πάνω από 500 εκατομμύρια αναμφίβολα την καθιστά μια από τις ελάχιστες δυνάμεις παγκοσμίως που μπορούν να συγκροτήσουν μια διακυβέρνηση παγκόσμιας εμβέλειας. Θεμελιώδης στόχος της ΕΕ από τις απαρχές της δημιουργίας της, συνιστούσε η ανάπτυξη ενιαίας δράσης στην διεθνή σκηνή ή με άλλα λόγια να εκφράζεται με «μια φωνή» (*Postolache, 2012*). Παρότι η ΕΕ αποτελεί ένα σύνθετο οργανισμό που ευθυγραμμίζει τα ποικίλα συμφέροντα των μελών του, την ίδια στιγμή βρίσκεται μονίμως σε διαδικασία αναζήτησης μιας κοινής θέσης. Παρόλα αυτά, είναι φανερό ότι η πρόσφατη μεταναστευτική κρίση βρήκε την ΕΕ απροετοίμαστη και διχασμένη. Όπως αναφέρεται και στην αναφορά του Παρατηρητήριου της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ΕΑΝΔΙΘ) « *Η ΕΕ και τα κράτη μέλη αγωνίστηκαν να αναπτύξουν μια αποτελεσματική και*

βασισμένη στις δυτικές αξίες απόφαση απέναντι στους εκατοντάδες, χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες που καταφτάνουν στην Ευρώπη. Εντούτοις, κυβερνητικά συμφέροντα σε πολλές περιπτώσεις υποκαθιστούν ορθές πολιτικές αποφάσεις, καθυστερώντας την προστασία ευάλωτων ομάδων και αφετέρου την εύρεση δομή φιλοξενίας εγείροντας ερωτηματικά αναφορικά με τον σκοπό και τα όρια της ένωσης» ([‘Human Rights Watch World Report, 2016: European Union Events of, 2015’](#)).

Καθότι λύση σε επίπεδο ΕΕ στο οξύτατο πρόβλημα του μεταναστευτικού δεν βρέθηκε τα κράτη μέλη εφάρμοσαν με την σειρά τους εθνικές μεταναστευτικές πολιτικές χωρίς ωστόσο να είναι εναρμονισμένες μεταξύ τους. Η Γερμανία επέλεξε να δεχθεί αιτούντες άσυλο στην επικράτεια της προσφέροντας τους καταφύγιο ([Hall & Lichfield, 2015](#)) άλλες χώρες επέλεξαν να υιοθετήσουν μια πιο προστατευτική προσέγγιση αποσκοπώντας να περιορίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τον αριθμό των αιτούντων άσυλο που εισέρχονταν στην επικράτεια τους. Η Ουγγαρία ενδεικτικά, έκτισε τείχος στα σύνορα της ([Browne, 2015](#)) και ξεκίνησε δημοψήφισμα προκειμένου να απορρίψει το ποσοστό των μεταναστών που αντιστοιχούσε στην επικράτεια της([Than & Szakacs, 2016](#)). Η Τσεχία αντίστοιχα αποδείχτηκε ότι είχε προβεί κατ’ επανάληψη σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως αποτέλεσμα της κυβερνητικής πολιτικής που είχε υιοθετήσει στα πλαίσια της αποτροπής εισόδου σε αιτούντες άσυλο. Τα μέτρα που λήφθηκαν περιλάμβαναν: οι αιτούντες άσυλο (συμπεριλαμβανομένου και παιδιών) να υπόκεινται σε κράτηση για 40 μέρες ή για ακόμα περισσότερο – μέχρι και 90 μέρες σε συνθήκες που περιγράφονται ως αποτροπιαστικές δίχως να παρέχεται πληροφόρηση για δωρεάν νομική συνδρομή⁸. Επιπλέον, περιορίστηκε η πρόσβαση των οργανώσεων που εργάζονται με πρόσφυγες σε χώρους κράτησης.

Σε ό,τι αφορά τους αιτούντες άσυλο, οι ίδιοι υποβλήθηκαν σε σωματικό έλεγχο με τις αρμόδιες αρχές να προβαίνουν ακόμη και στην αφαίρεση ρούχων ούτως ώστε να κατασχεθούν χρήματα για να αποπληρωθούν τα 10 δολάρια που χρεώνεται κάθε άτομο ημερησίως για την ακούσια διαμονή του στο χώρο κράτησης ([“Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees,” 2015](#)). Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αιτούντες άσυλο αποστερήθηκαν των δικαιωμάτων της ελεύθερης διακίνησης⁹, της ελευθερίας¹⁰, το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή¹¹, της πρόσβασης στην δικαιοσύνη¹², της εκπαίδευσης¹³, της εργασίας¹⁴ κλπ. Παρόμοια περιοριστικά μέτρα εφαρμόστηκαν και σε άλλα κράτη μέλη ([Shields & Preisinger, 2015](#)).

Αντίστοιχες παραβιάσεις καταγράφηκαν από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Agency for Fundamental Rights - (FRA)) με ιδιαίτερη αναφορά στα ασυνόδευτα και χωρισμένα από τους γονείς τους παιδιά. [“Current migration situation in the EU: separated children - December 2016,”](#) 2016) Την ίδια στιγμή σημειώθηκαν καθυστερήσεις, φαινόμενα συνωστισμού και έλλειψη πληροφόρησης με αποτέλεσμα την υπονόμηση των δικαιωμάτων των μεταναστών ([“Fine-tuning EU's migration approach to better safeguard rights,”](#) 2016) Και σε αυτό το σημείο εύλογα ανακύπτουν τα εξής ερωτήματα: Θα μπορούσε να έχει αποτραπεί η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πριν ακόμη συμβεί; ή έστω να έχει μετριαστεί από την ΕΕ; Και αφετέρου θα μπορούσε η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να εξασφαλιστεί *ex ante* μέσω της υιοθέτησης μέτρων από την ΕΕ προσδοκώντας από τα όργανα της να διαχειριστούν το ανερχόμενο κύμα ή να αντιδράσει η ίδια στην επερχόμενη κρίση ;

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν υιοθέτησε μια ενιαία πολιτική γραμμή που να εξισορροπεί και να περιλαμβάνει τα κομβικά κεφάλαια: της μετανάστευσης, της ασφάλειας, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, της προστασίας των εξωτερικών συνόρων, της ελεύθερης μετακίνησης των εργαζομένων και άλλων σημαντικών θεμάτων οι διχογνωμίες κι οι πολιτικές προστριβές που συνακολούθησαν συνεπώς ανάμεσα στους πολιτικούς ηγέτες αποτέλεσαν φυσικό επόμενο. Η ΕΕ αγνόησε τις διδαχές της ιστορίας (που υποδεικνύαν ρητά ότι οι παρατεταμένες ένοπλες συγκρούσεις μπορούν να λάβουν διαστάσεις μαζικού εκτοπισμού) καθώς και την πρόσφατη εμπειρία του πόλεμου στην Ουκρανία. Η ίδια δεν επένδυσε αρκετή προσπάθεια στην βελτίωση της πολιτικής γραμμής ή σε ένα συντονισμένο σχέδιο δράσης απέναντι στις εκτεταμένες μεταναστευτικές ροές. Το να εκφράζεται η ΕΕ με «μια φωνή» και να οδηγείται στην λήψη άμεσων και αποτελεσματικών αποφάσεων προϋποθέτει από τα κράτη μέλη να έρθουν σε συμφωνία τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα ζητήματα αρχής. Για παράδειγμα, κοινή αντίληψη αποτελεί το γεγονός ότι οι πολιτικές που εμποδίζουν τους αιτούντες άσυλο να εισέλθουν στις χώρες τους θα έπρεπε να θεωρούνται ασύμβατες με τις αξίες της ΕΕ. Οι μεταναστευτικές κρίσεις μπορούν συνεπώς να θεωρηθούν ως κρίσεις της μεταναστευτικής πολιτικής. Συγχρόνως, η απουσία κοινής πολιτικής γραμμής καθώς και οι προσπάθειες που έχουν συντελεστεί για την αντιμετώπιση των εσωτερικών διαφωνιών μεταξύ των κρατών μελών καθιστούν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως ζήτημα δευτερεύουσας σημασίας.

Παρότι λοιπόν μια κοινή πολιτική γραμμή δεν είχε υιοθετηθεί όταν η κρίση εμφανίστηκε στο προσκήνιο, η ΕΕ ακόμη και τότε θα μπορούσε να αναλάβει ενεργή δράση στον μετριασμό των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο όπως είχε σημειωθεί αντίστοιχα σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Για παράδειγμα οι δραστηριότητες της FRA αναμφίβολα επέδρασαν θετικά στην εξέλιξη της κρίσης. Πιο αναλυτικά, για τον μετριασμό των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στάλθηκαν εκπρόσωποι της FRA από την Κομισιόν να αξιολογήσουν τους χώρους όπου κρατούνταν οι αιτούντες άσυλο. Υπό διαρκή αξιολόγηση και επιτήρηση τέθηκαν από το κλιμάκιο της FRA ζητήματα όπως η αρχική αίτηση και οι αιτήσεις ασύλου με ειδική μέριμνα για την κατάσταση των ευπαθών ατόμων, την προστασία των παιδιών, την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, αλλά και την εξέταση ρατσιστικών περιστατικών. Η αξιολόγησή γινόταν σε εβδομαδιαία βάση και παρέχονται σημαντικές πληροφορίες για την φύση των παραβιάσεων που υφίσταντο οι αιτούντες άσυλο στην ΕΕ ([“FRA monthly reports on the migration situation,” 2016](#), [“Regular overviews of migration-related fundamental rights concerns,” 2016](#)).

Επιπλέον, η FRA συμμετέχει ενεργά στην ορθή εκπαίδευση του προσωπικού που έρχεται σε επαφή με μετανάστες φροντίζοντας το προσωπικό να διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση αναφορικά με τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο. ([“FRA holds capacity-building workshop for migration hotspot staff in Greece,” 2017](#)) Σε ό,τι αφορά την διαχείριση κρίσεων, ο ρόλος της FRA και των άλλων οργανισμών (καθώς και ο συντονισμός των εθνικών αστυνομικών δυνάμεων) θα έπρεπε να αναθεωρηθεί καθώς θα μπορούσε να συνδράμει καταλυτικά στον μετριασμό των επιπτώσεων (όπως επισημαίνει η FRA). Τα σώματα ασφαλείας θα μπορούσαν παραδείγματος χάρη να εξοπλίσουν τους αιτούντες άσυλο με τις αρχικές πληροφορίες αναφορικά με τα δικαιώματα τους καθώς και τις επόμενες κινήσεις που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν, συνιστώντας με αυτό το τρόπο μια εναλλακτική απέναντι στην ενημέρωση που παρέχεται από τους διακινητές και τα κοινωνικά δίκτυα ([Heijer, Rijpma, & Spijkerboer, 2016](#), This p. 2). Ενώ τέλος, ο σαφής ορισμός των αντίστοιχων λειτουργιών που επιτελούν θα μπορούσε να συνδράμει στην αποκλιμάκωση της κρίσης και στην θέσπιση ενός κοινού, πιο αποτελεσματικού συστήματος για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Λαμβάνοντας υπόψιν ότι έχουν ήδη σημειωθεί τρεις μεγάλες μεταναστευτικές κρίσεις σε διάστημα μικρότερο από εκατό χρόνια, αποτελεί διεθνή υποχρέωση της ΕΕ να εγκαθιδρύσει ενιαίο σχέδιο δράσης για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης στο μέλλον. Ήδη υπάρχουν αρκετά σημάδια που υποδεικνύουν ότι η ενεργή μετανάστευση στην Ευρώπη δεν θα ολοκληρωθεί με το τρέχον κύμα μετανάστευσης. Ακόμα δεν γνωρίζουμε πότε το υπάρχοντα hot spots στην Συρία θα σταθεροποιηθούν, υπο την έννοια ότι οι μεταναστευτικές ροές ενδέχεται να συνεχίσουν να υφίστανται με την ίδια ένταση για αρκετά χρόνια. Επιπλέον, έχει προβλεφθεί ότι ο πληθυσμός της Αφρικής θα αυξηθεί από 1.11 δισεκατομμύρια το 2013 σε 2.8 δισεκατομμύρια τα επόμενα 45 χρόνια. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την αργή οικονομική ανάπτυξη, τις πολιτικές αναταραχές, και τις κλιματικές αλλαγές αναμένονται να δράσουν καταλυτικά αυξάνοντας τις μεταναστευτικές ροές στην Ευρώπη.([Dustmann et al., 2016](#), [Hatton, 2016](#)) Από την πρόσφατη μεταναστευτική κρίση διαφάνηκε ότι, το μεταναστευτικό πρόβλημα επιδέχεται λύσης μόνο αν αντιμετωπιστεί εκ των προτέρων. Κατά συνέπεια, η ΕΕ πρέπει να υιοθετήσει ομόφωνα μια ολοκληρωμένη κοινή μεταναστευτική πολιτική γραμμή καθώς και τις πιθανές της λύσεις.

Οι προτάσεις για ένα καινούργιο κανονιστικό πλαίσιο που θα έρθουν να αντικαταστήσουν τις μέχρι τώρα αναχρονιστικές προσπάθειες συντονισμού θα έπρεπε να ενθαρρύνονται και να αποτελούν κομμάτι της νέας μεταναστευτικής πολιτικής γραμμής. Όπως έχει προταθεί από ορισμένους συγγραφείς, η μεταρρύθμιση θα πρέπει να βασιστεί σε δύο πυλώνες. Αρχικά, η πολιτική θα πρέπει να διαμορφωθεί για να προστατεύει τα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης θέτοντας ταυτόχρονα υπο έλεγχο τα κύματα αιτούντων άσυλο. Έχει προταθεί επίσης οι αιτήσεις χορήγησης ασύλου να ρυθμίζονται πριν οι αιτούντες άσυλο διασχίσουν (νόμιμα) την Ευρώπη. Επιπλέον, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας πιο δίκαιος μηχανισμός από εκείνον του Κανονισμού του Δουβλίνου([Dustmann et al., 2016](#)).Ενώ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με την Σύμβαση της Γενεύης ως προς το καθεστώς των προσφύγων. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί με την σαφή και ρητή κατανόηση του φάσματος των ανθρωπιστικών ευθυνών τόσο των κρατών μελών όσο και της ΕΕ, των βασικών νομικών όρων αλλά και της δέσμευσης των καθηκόντων τους ([Hatton, 2016](#)).

Όπως καταδεικνύουν και τα πρόσφατα γεγονότα η ΕΕ δεν ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει και να αποτρέψει την τρέχουσα μεταναστευτική κρίση καθώς οι ενέργειες της επιβραδύνθηκαν από τις εσωτερικές διχογνωμίες και την απουσία κοινής πολιτικής γραμμής. Ωστόσο, η ΕΕ διαθέτει όλα

τα μέσα που απαιτούνται για να εδραιώσει την προσήλωση στα ανθρώπινα δικαιώματα προετοιμάζοντας την ίδια στιγμή το σύστημα μετανάστευσης να υποδεχτεί τα μελλοντικά κύματα αιτούντων άσυλο. Η εισαγωγή για τη μεταρρύθμιση όπως αναλύθηκε στις προηγούμενες παραγράφους θα μπορούσε να αποτελέσει ένα καλό σημείο εκκίνησης.

3. Σύστημα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων ex post- δύσκολα προσβάσιμο για έναν αιτών άσυλο

Η δεύτερη πτυχή που πρέπει να εξεταστεί σε αυτό το Άρθρο είναι η ερώτηση αν ένας αιτών άσυλο, ο οποίος θεωρεί ότι τα δικαιώματά του καταπατώνται, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τους μηχανισμούς προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αφότου σημειώθηκε η παραβίαση; Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, αρκετά δικαιώματα που είναι κατοχυρωμένα από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης) παραβιάστηκαν όταν εκδηλώθηκε η κρίση. Ανακύπτουν συνεπώς τα εξής ερωτήματα: μπορούσαν οι αιτούντες άσυλο να χρησιμοποιήσουν επιτυχώς τον Χάρτη ή τις διεθνείς διαδικασίες για να προστατέψουν τα δικαιώματά τους από τις αυθαιρεσίες; και αφετέρου ποιος θα πρέπει να επωμιστεί το βάρος αυτών των παραβιάσεων η ΕΕ ή τα κράτη μέλη ;

Σε ό,τι αφορά την ερώτηση για την απόδοση ευθυνών σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της ΕΕ καθορίζεται κυρίως από το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη. Ο Χάρτης εφαρμόζεται στα κράτη μέλη στο βαθμό που εφαρμόζουν τους νόμους της ΕΕ([Charter of Fundamental Rights of the European Union, 2010](#), Article 51). Κατά την διάρκεια της μεταναστευτικής κρίσης, οι περισσότερες νομοθετικές πράξεις που φέρεται να καταπάτησαν τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο συντελέστηκαν από τα κράτη μέλη. Σαφέστερα, τα κράτη μέλη προέβησαν στην σύλληψη των αιτούντων άσυλο, τους απέτρεψαν από το να εισέλθουν στην επικράτεια τους, δεν παρείχαν επαρκείς πληροφορίες και δεν ακολούθησαν την προβλεπόμενη διαδικασία για την προστασία των δικαιωμάτων τους. Εντούτοις, οι περισσότερες από αυτές τις νομοθετικές πράξεις πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό του Δουβλίνου που απαιτούσε την εκτέλεση διοικητικών διαδικασιών σχετικά με το δικαίωμα εισόδου και την εξέταση των αιτήσεων ασύλου. Προκειμένου να εφαρμοστούν οι απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης τα κράτη μέλη δεν είχαν άλλη επιλογή από το να συλλάβουν τους αιτούντες άσυλο μέχρι να οριστικοποιηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες. Κατά συνέπεια, είναι πιθανόν να επιχειρηθεί να αποδειχτεί ότι τα κράτη μέλη παραβίασαν τα δικαιώματα του Χάρτη κατά την διαδικασία εκτέλεσης του δικαίου της ΕΕ.

Από την άλλη πλευρά, κρίνεται εξαιρετικά δύσκολο να αποδειχθεί ότι οι παραβιάσεις διαπράχθηκαν από την ίδια την ΕΕ. Ο κανονισμός του Δουβλίνου δεν θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι παραβιάζει τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα επειδή δεν προσαρμόστηκε την περίοδο της κρίσης και συνεπώς κρίθηκε ανίκανος να αντιμετωπίσει τον τεράστιο αριθμό αιτούντων άσυλο. Παρόλα αυτά, ακόμη κι αν κάποιες από τις φερόμενες παραβιάσεις του Χάρτη αποδίδονται στην ΕΕ, οι αιτούντες άσυλο δεν θα μπορούσαν να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους εξαιτίας των εσωτερικών κανονισμών της ΕΕ που εφαρμόζονται μεμονωμένα στους ιδιώτες. Οι μηχανισμοί της ΕΕ για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δημιουργήθηκαν για την εγκαθίδρυση ενός ειρηνικού και ασφαλούς κόσμου και αναμφίβολα δεν ρυθμίστηκαν για να αντιμετωπίζουν τις διεθνείς καταστροφές ή δεν προσαρμόστηκαν με κάποιο τρόπο στις ανάγκες των αιτούντων άσυλο.

Συνεπώς, έχει τεθεί σε ισχύ το εξαιρετικά περιορισμένο δικαίωμα προσφυγής για τους αιτούντες άσυλο ως ιδιώτες στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) βάσει του Άρθρου 263 της Συνθήκης για την Λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ). Το περιορισμένο νομικό ενδιαφέρον των ιδιωτών για άμεση προσφυγή στο ΔΕΕ έχει ως αποτέλεσμα την αποτροπή της επίκλησης των νομοθεσιών του Χάρτη κατά των πράξεων των ίδιων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Με αποτέλεσμα οι ιδιώτες να στερούνται πρακτικά του μοναδικού αποτελεσματικού οργάνου για την προάσπιση των δικαιωμάτων. Στην πραγματικότητα, είναι αφελές να περιμένει κανείς ότι ένας ιδιώτης (ειδικά αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο) θα μπορούσε να κερδίσει την διαμάχη απέναντι σε έναν διεθνή οργανισμό και να παραπεμφθεί στο ενιαίο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την ακύρωση των νόμων που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Γιατί λοιπόν είναι τόσο δύσκολο για έναν ιδιώτη, συμπεριλαμβανομένου ενός αιτούντος άσυλο, να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του υπο το πρίσμα του συστήματος στην ΕΕ;

Θεωρητικά ο Χάρτης θα έπρεπε να προστατεύει τα άτομα και τις νομικές οντότητες από τις πράξεις των θεσμών της ΕΕ που φαλκιδεύουν και παραβιάζουν τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Παρόλα αυτά πρωταρχικοί παραλήπτες των κανονισμών του Χάρτη ήταν εξ αρχής οι θεσμοί της ΕΕ που πρέπει να πρόσκεινται στην νομοθεσία του Χάρτη όταν νομοθετούν (Commission, 2015, p. 20). Ακολουθώντας τις τροποποιήσεις της Συνθήκης της Λισαβόνας και σύμφωνα το Άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) παραχώρησε στον Χάρτη την ίδια νομική ισχύ με τις Συμφωνίες ([Treaty on European Union, 2016 O J. C 202/1](#)). Γι αυτό το λόγο, ως πηγή πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ, ο Χάρτης αποτέλεσε άμεσα

νομικό όργανο όπως αργότερα αναγνωρίστηκε στην υπόθεση Van Gend en Loos ([Case 26/62, Van Gend & Loos, 1963](#)). Ως όργανο πρωτογενούς δικαίου συνεπώς, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αμφισβήτηση της νομιμότητας του παράγωγου δικαίου λόγω παραβίασης των Συμφωνιών ή οποιουδήποτε άλλου κανόνα δικαίου άμεσα συνυφασμένου με τις αιτήσεις τους, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 263 από την Συνθήκη για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης(ΣΛΕΕ) (*Treaty on the Functioning of the European Union, 2016 O J. C 202/1*). Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν κυρίως δυο ενδιαφερόμενες πλευρές που τους αφορά η ουσιαστική κι αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη. Αρχικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβλέπει την εφαρμογή του Χάρτη και μπορεί να προσφύγει δικαστικώς - διαδικασία επί παραβάσει- σε περίπτωση που κάποιο κράτος μέλος προβεί σε παραβίαση του.¹⁵ Σε ό,τι αφορά την δεύτερη πλευρά, αναφέρεται σε ιδιώτη του οποίου τα δικαιώματα διακυβεύονται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση. Όταν οι ιδιώτες ή οι επιχειρήσεις θεωρούν ότι μια πράξη των θεσμών της ΕΕ τους θίγει άμεσα και προσβάλει τα θεμελιώδη δικαιώματα τους, όπως έχουν κατοχυρωθεί στον Χάρτη, μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακύρωσης της απόφασης και να προσφύγουν ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις θα προβεί στην κατάργηση της προσβαλλόμενης νομοθετικής πράξης (Commission, 2015, p. 21).

Εντούτοις, οι όροι που αναφέρονται στο Άρθρο 263 (4) της ΣΛΕΕ ερμηνεύτηκαν από το ΔΕΕ με έναν εξαιρετικά αυστηρό τρόπο με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολο να εκπληρωθούν από τον ιδιώτη¹⁶ Η εν λόγω κατάσταση είναι λιγότερο περίπλοκη αν ο ιδιώτης είναι αποδέκτης της προσβαλλόμενης νομοθετικής πράξης. Σε τέτοια περίπτωση, προκύπτει ότι ο ιδιώτης θίγεται από την νομοθετική πράξη. Από την άλλη πλευρά, αν η νομοθετική πράξη είναι γενικής ισχύος (κανονισμός για παράδειγμα) ο ιδιώτης πρέπει να αποδείξει ότι η νομοθετική πράξη τον θίγει άμεσα και ατομικά. Σε αυτό το σημείο εντοπίζεται η ειδοποιός διαφορά που μπορεί να καθορίσει την έκβαση της υπόθεσης. Όπως καθιερώθηκε από την νομολογία της ΔΕΕ, ένας ιδιώτης που επιζητά να αμφισβητήσει την νομοθετική πράξη της ΕΕ άμεσα πριν το ΔΕΕ θα πρέπει να παρουσιάσει ότι η προσβαλλόμενη πράξη τον θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής κατάστασης που τον χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τον εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν τον αποδέκτη [Case C-25/62 Plaumann & Co. v. Commission \[1963\] ECR-95](#)). Η υπόθεση Plauman ερμηνεύτηκε και εφαρμόστηκε αυστηρά στο ΔΕΕ τα τελευταία χρόνια σε τέτοιο βαθμό που η πλειονότητα των νομοθετικών πράξεων που υποβλήθηκαν από μη αποδέκτες θα μπορούσε να αποκλειστεί εξαιτίας έλλειψης έννομου συμφέροντος (Franklin, 2011, p. 147).

Λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις που απαιτούνται από την νομολογία του ΔΕΕ, σε περίπτωση που ένας ιδιώτης αποβλέπει στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του τα οποία καταπατώνται από τις πράξεις γενικής ισχύος της ΕΕ θα πρέπει να αποδείξει ορισμένα σημεία. Αρχικά, θα πρέπει να αποδείξει ότι η νομοθετική πράξη δεν είναι συμβατή με τις αρχές του Χάρτη. Στην συνέχεια, πριν ο προσβαλλόμενος φτάσει στο σημείο στο οποίο είναι σε θέση να διαχειριστεί το ζήτημα ύπαρξης των παραβιάσεων, ο προσβαλλόμενος θα πρέπει να αποδείξει την νομική του υπόσταση και να αποδείξει ότι η προσβαλλόμενη πράξη τον θίγει άμεσα και ατομικά. Σε περίπτωση που η κατάσταση δεν εμπίπτει στην στενή ερμηνεία αυτών των εννοιών, θα αποφευχθεί από το να υπερασπιστεί τα δικαιώματα του ενώπιον του ΔΕΕ εξαιτίας της παραβίασης του Χάρτη από το παράγωγο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακόμη και στην περίπτωση που έχει σημειωθεί παραβίαση των δικαιωμάτων όπως αναγράφονται στον Χάρτη, είναι δύσκολο να φανταστούμε ένα αιτών άσυλο, του οποίου τα δικαιώματα παραβιάστηκαν από την νομοθεσία της ΕΕ, να υποβάλλει επιτυχώς αίτηση στο ΔΕΕ και να τεκμηριώνει την προσφυγή του ενώπιον του δικαστηρίου. Ακόμη και εταιρείες πολυεκατομμυρίων που είναι σε θέση να διαχειρίζονται πλήθος ανθρωπιστικών και οικονομικών πόρων προκειμένου να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα τους αδυνατούν να το φέρουν εις πέρας με επιτυχία.

Την ίδια στιγμή, οι δηλώσεις του ΔΕΕ πριν από δεκατέσσερα χρόνια παραμένουν πιο επίκαιρες από ποτέ: *“<...>” σύμφωνα με το σύστημα του δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας που καθιερώθηκε από την Συμφωνία, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ασκήσει προσφυγή και να βάλλει κατά του κανονισμού υπο τον όρο ότι τον αφορά άμεσα και ατομικά. Παρότι ο τελευταίος όρος πρέπει να ερμηνευτεί υπο το πρίσμα της αρχής της πραγματικής δικαστικής προστασίας λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες συνθήκες που μπορούν να διακρίνουν ατομικά έναν αιτών <...> τέτοια ερμηνεία δεν μπορεί να παραμερίσει την ενλόγω προϋπόθεση <...> Παρότι, ομολογουμένως είναι εύκολο να οραματιστεί κανείς ένα σύστημα που να πρωτοστατεί ο δικαστικό έλεγχος της νομιμότητας των μέτρων γενικής ισχύος της Κοινότητας που διαφοροποιούνται συγκριτικά με εκείνα που έχουν καθοριστεί από την ίδρυση της Συμφωνία και ποτέ δεν τροποποιήθηκε ως προς τις αρχές του, είναι για τα κράτη μέλη, αν είναι απαραίτητο <...>για την μεταρρύθμιση του ισχύοντος συστήματος¹⁷ “.*

Επιπλέον, παρότι υπήρχαν τουλάχιστον δυο πιθανότητες (Nice and Lisbon¹⁸ treaties) για να εφαρμοστεί η τροπολογία διευκολύνοντας τους ιδιώτες να αποδείξουν την θέση τους ενώπιον του ΔΕΕ, εντούτοις καμία τέτοια τροπολογία δεν υιοθετήθηκε και κατ' επέκταση δεν τέθηκε σε ισχύ. Παρά την επίσημη στάση της ΕΕ(που βασίζεται στις Συμφωνίες καθώς και εν γένει στην νομολογία του ΔΕΕ). Τα κράτη μέλη είναι απρόθυμα ή στερούνται πολιτικής βούλησης να

«θωρακίσουν» τα άτομα με το θεμελιώδες σημασία δικαίωμα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η υπόθεση Plaumann εφαρμόζεται μέχρι και σήμερα με αποτέλεσμα οι αιτούντες άσυλο, οι επιχειρήσεις, οι ΜΚΟ καθώς και εν γένει οι πολίτες της ΕΕ να είναι σχεδόν απίθανο να αποδείξουν το νομικό τους ενδιαφέρον. Σημείο κομβικό για την προσβολή των πράξεων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ που παραβιάζουν τα δικαιώματα των προσβαλλόμενων με σκοπό οι υπαίτιοι να τεθούν σε δικαστικό έλεγχο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ([Pallemaerts, 2013](#), p. 33). Κατά συνέπεια, οι αιτούντες άσυλο που θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους (όπως απορρέουν από τον Χάρτη) έχουν παραβιαστεί από πράξεις της ΕΕ, κρίνεται εξαιρετικά δύσκολο να τα υπερασπιστούν ex post ενώπιον του ΔΕΕ. Γι αυτό το λόγο συνιστάται σε ό,τι αφορά τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τους ρυθμιστικούς κανόνες της ΕΕ αναφορικά με τις θέσεις των ιδιωτών ενώπιον του ΔΕΕ, διευκολύνοντας αρχικά την πρόσβαση ενός ιδιώτη στο δικαστήριο ¹⁹

Σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες που υπάγονται στην εθνική νομοθεσία, θα μπορούσε να λεχθεί ότι πρόκειται για έναν πολλά υποσχόμενο τρόπο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όπως αναφέρθηκε και στην έκθεση του Υπατου Αρμοστή για τα ανθρώπινα δικαιώματα (Zeid Ra'ad Al Hussei) αναφορικά με τις παραβιάσεις που λαμβάνουν χώρα στην Τσεχία, οι αιτούντες άσυλο και οι πρόσφυγες που αμφισβήτησαν την κράτηση τους στο δικαστήριο έλαβαν αποφάσεις υπέρ τους. Εντούτοις, τονίστηκε ότι οι περισσότεροι από τους κρατούμενους δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν στο δικαστήριο εξαιτίας της έλλειψης πληροφοριών καθώς στερούνταν ενημέρωσης για την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής ή εξαιτίας του ότι οργανώσεις που εργάζονταν με πρόσφυγες είχαν πολύ περιορισμένη πρόσβαση στους χώρους κράτησης τους. ([“Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees, ”, 2015](#))

Πράγματι, η πλειονότητα των εισερχόμενων αιτούντων άσυλο στερούνταν πληροφοριών σε ό,τι αφορά το νομικό σύστημα των χωρών υποδοχής αλλά και των δικαιωμάτων που τους αντιστοιχούν. Συγχρόνως, οι γλωσσικοί φραγμοί λειτουργούν ως τροχοπέδη και συνηγορούν σε πολλές περιπτώσεις στην παρεμπόδιση υπεράσπισης των δικαιωμάτων τους. Την ίδια στιγμή, παρότι οι αιτούντες άσυλο δικαιούνται μετάφραση, η επιτόπια εξακρίβωση των πληροφοριών από εντεταλμένα πρόσωπα είναι δύσκολο να βρεθεί ακόμα και σε περιόδους εκτός κρίσης. Ενώ, ακόμη κι αν οι αιτούντες άσυλο διέθεταν τις απαραίτητες πληροφορίες, η έλλειψη οικονομικών πόρων (που πλήττει την πλειοψηφία των κρατουμένων) καθώς και η αδυναμία λήψης δωρεάν νομικής συνδρομής, τους καθιστά ανίσχυρους απέναντι στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους. Συνεπώς, παρότι οι εθνικοί μηχανισμοί για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα μπορούσαν εν δυνάμει να χρησιμοποιηθούν πιο αποτελεσματικά, πλήθος κωλυμάτων αποτρέπει τελικά τους αιτούντες άσυλο από το να τους απευθυνθούν.

Αν οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο αποδίδονταν (με την κείμενη νομοθεσία του Χάρτη, του εθνικού νόμου ή της ΕΣΑΔ) στα εκάστοτε κράτη μέλη η δυνατότητα έναρξης μιας συνασπισμένης προσπάθειας των αιτούντων άσυλο, των οποίων τα δικαιώματα παραβιάστηκαν, θα μπορούσε να οδηγήσει στην προσφυγή ορισμένων κρατών μελών ενώπιον του δικαστηρίου και της ΕΣΑΔ. Μια τέτοια συλλογική μέθοδος υπεράσπισης των δικαιωμάτων θα μπορούσε να διαδραματίσει λύση μείζονος σημασίας και να οδηγήσει στην αισθητή αντιμετώπιση του προβλήματος των περιορισμένων πόρων εκπροσωπώντας παράλληλα τα συμφέροντα μεγαλύτερων ομάδων αιτούντων άσυλο.

4. Συμπεράσματα

Η απουσία κοινής πολιτικής γραμμής για το μεταναστευτικό σε επίπεδο ΕΕ είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το γεγονός ότι η ΕΕ υποδέχτηκε την κρίση όντας διχασμένη και αναποφάσιστη. Η ιστορία ωστόσο απέδειξε ότι οι κρίσεις μπορούσαν να είχαν αποτραπεί και οι περισσότερες από τις παραβιάσεις εις βάρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να είχαν αποφευχθεί. Επιπλέον παρότι η πλειονότητα των παραβάσεων εις βάρος των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο θα έπρεπε κανονικά να αποδοθεί στα κράτη μέλη εξαιτίας των εσωτερικών διχογνωμιών η ΕΕ δεν αντέδρασε αποτελεσματικά ούτως ώστε να μετριαστούν οι παραβιάσεις. Όσον αφορά την διαχείριση των κρίσεων του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων οργανισμών της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένου και του συντονισμού των δυνάμεων της εθνικής αστυνομίας) θα πρέπει να αναθεωρηθεί και να αποκτήσει σαφές περιεχόμενο καθώς αυτοί οι οργανισμοί θα μπορούσαν να επιτελέσουν σημαντικές λειτουργίες διασφαλίζοντας την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε περιόδους κρίσεων. Όπως αναφέρεται στο Άρθρο οι επερχόμενες μεταναστευτικές κρίσεις θα μπορούσαν να είχαν αποτραπεί και κατ'επέκταση να μετριαστούν με την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση του ζητήματος της μεταναστευτικής πολιτικής. Ενισχύοντας τα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης, προχωρώντας στην μεταρρύθμιση των αιτήσεων ασύλου, αναλαμβάνοντας την επεξεργασία του συστήματος πριν οι αιτούντες άσυλο φτάσουν στην Ευρώπη και τέλος προχωρώντας στην επίτευξη σαφούς κατανόησης ανάμεσα στα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, το πεδίο των ανθρωπιστικών τους ευθυνών θα πρέπει να συγκαταλέγεται στους πυλώνες της μεταρρυθμιστικής γραμμής της μεταναστευτικής πολιτικής. Τέλος, έχει προταθεί οι όροι που καθίστανται απαραίτητοι ούτως ώστε να αποδειχθεί η θέση του ατόμου ενώπιον του ΔΕΕ θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να μετριαστούν προκειμένου η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να καταστεί περισσότερο προσβάσιμη.

¹ «δύσκολοι καιροί, δύσκολα μέτρα» Γερμανίδα Καγκελάριος Angela Merkel (Chicago Tribune, 2015).

² Μέχρι σήμερα ήταν δύσκολο να βρούμε μια λύση γιατί πολλά κράτη υιοθέτησαν το σλόγκαν «όχι στην αυλή μου» Tsipras (Chicago Tribune, 2015).

³ Δεν είναι μυστικό ότι στον απόηχο των τρομοκρατικών επιθέσεων που έλαβαν χώρα τόσο στο Παρίσι τον Νοέμβριο του 2015, όσο και στις Βρυξέλες τον Μάρτιο του 2016 στην Νίκαια τον Ιούλιο 2016 άλλα και περιστατικά μικρότερης εμβέλειας σε πλήθος άλλων ευρωπαϊκών χωρών ενυπάρχει ένα σύννεφο φόβου μεταξύ των ευρωπαίων. Πολύ συχνά, έχει υποθεί δημόσια ότι τα τρομοκρατικά στοιχεία εκμεταλλεύονται την μεταναστευτική κρίση για να εισέλθουν σε ευρωπαϊκό έδαφος και συνεπώς οι μετανάστες συσχετίστηκαν με την απειλή στην ασφάλεια του κράτους (Nabeel & Bhatti, 2016),

⁴ « Ο κύριος Έμερσον έδειξε ότι « ενώ δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η μετανάστευση οδηγεί στην αύξηση των τρομοκρατικών ενεργειών, την ίδια στιγμή οι μεταναστευτικές πολιτικές που προβαίνουν στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δημιουργούν συνθήκες που ευνοούν με την τρομοκρατία» ('No evidence of risk', 2016)

⁵ π.χ Αλβανία, Βοσνία Ερζεγοβίνη, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Κόσοβο, το Μαυροβούνιο, η Σερβία και η Τουρκία.

⁶ Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2016 , 50.000 αιτούντες άσυλο βρίσκονταν υπο καθεστώς κράτησης στην Ελλάδα (Commission,2016)

⁷ Η ΕΔΑΔ τόνισε ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα συνιστούν προϋπόθεση νομιμότητας του κοινοτικού δικαίου. Το ΔΕΕ έκανε εκτενή αναφορά στις παροχές της ΕΔΑΔ και της νομολογίας της ΕΔΑΔ ενώ ο Χάρτης βασίστηκε ουσιαστικά στα δικαιώματα που προστατεύονται από την ΕΔΑΔ. Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στις προθέσεις της ΕΕ να προσχωρήσουν τελικά στην Σύμβαση(*Bosphorus*, para. 159). Σημειώθηκε επίσης ότι αυτές οι ουσιώδεις διασφαλίσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξασφαλίστηκαν την ίδια στιγμή από τους αντίστοιχους μηχανισμούς (*Bosphorus*, para. 160). Αρχικά η δικαιοδοσία του ΔΕΕ αναφορικά με την κατάργηση της πράξης και των πράξεων απέναντι στη Κοινότητα(ή των Κρατών Μελών) για την αδυναμία τους να εκτελέσουν τις υποχρεώσεις(*Bosphorus*, para. 161). Στην συνέχεια, το εξαιρετικά περιορισμένο νομικό ενδιαφέρον των ιδιωτών να προχωρήσουν στην έναρξη ενεργειών ενώπιον του ΔΕΕ εκ των υστέρων αποδείχτηκε ότι ήταν μειονέκτημα. Σύμφωνα με το δικαστήριο, οι πράξεις που ξεκίνησαν ενώπιον του ΔΕΕ από τα θεσμικά όργανα της Κοινότητας ή τα κράτη μέλη αποτέλεσαν έναν σημαντικό έλεγχο συμμόρφωσης με τους κοινοτικούς κανόνες προς έμμεσο όφελος του ιδιώτη. Επιπλέον, οι αρνητικές προεκτάσεις της έλλειψης νομικού ενδιαφέροντος των ιδιωτών απαλείφτηκαν από τα ένδικα μέσα που επέβαλαν τα εθνικά δικαστήρια σε σχέση με τις παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου (*Bosphorus*, para. 162–163).

⁸ Ο επίτροπος Zeid υπέδειξε ότι οι ενλόγω μετανάστες και πρόσφυγες που αμφισβήτησαν την κράτηση τους ενώπιον του δικαστηρίου έλαβαν απόφαση υπέρ τους, οι περισσότεροι ωστόσο δεν ήταν σε θέση να εμφανιστούν στο

δικαστήριο είτε εξαιτίας έλλειψης πληροφοριών ή εν γένει βοήθειας (“Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees,”, 2015).

⁹ Άρθρο 45 του Χάρτη και Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου Νο 2 της Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)"

¹⁰ Άρθρο 6 του Χάρτη και Άρθρο 5 της Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)

¹¹ Άρθρο 7 του Χάρτη και Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)"

¹² Άρθρο 47 του Χάρτη και Άρθρο 6 της Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)

¹³ Άρθρο 14 του Χάρτη και Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)

¹⁴ Άρθρο 15 του Χάρτη

¹⁵ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδέχεται να ξεκινήσει διαδικασία επι παραβάσει, για παράδειγμα εάν το δίκαιο των κρατών μελών της ΕΕ αντιβαίνει τα θεμελιώδη δικαιώματα η δημόσια αρχή εφαρμόζει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τρόπο αντίθετο με τα ανθρώπινα δικαιώματα ή την τελική απόφαση του εθνικού δικαστηρίου παρέχοντας ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ με τρόπο που είναι αντίθετος στα ανθρώπινα δικαιώματα (Commission, 2015, p. 21).

¹⁶ Το νομικό ενδιαφέρον του ιδιώτη να παρουσιαστεί ενώπιον του ΔΕΕ δεν συνιστά καινούργιο πρόβλημα ανάμεσα στους μελετητές της νομοθεσίας της ΕΕ. Παραμένει επίκαιρο μέχρι και σήμερα 50 χρόνια μετά (Angulo & Dawson, 1967, p. 608). Ωστόσο, το ζήτημα του νομικού ενδιαφέροντος δεν λύθηκε ποτέ.

¹⁷ Προστέθηκε για έμφαση από τον συγγραφέα

¹⁸ Παρότι η κανονιστική πράξη που αφορά άμεσα <.> και δεν συνεπάγεται με εκτελεστικά μέτρα εισήχθη στην Συνθήκη της Λισαβόνας αποσκοπώντας να διευκολύνει τους ιδιώτες να υπερασπιστούν τα δικαιώματα τους άμεσα, η έννοια αυτής της κανονιστικής πράξης δεν ξεκαθαρίστηκε μέχρι πρόσφατα. Αφέθηκε στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου *Inuit Tapiriit Kanatim* το οποίο προσδιόρισε ότι οι κανονιστικές πράξεις πρέπει να κατανοηθούν καθώς θα καλύπτει όλες τις πράξεις γενικής ισχύς εκτός από τις νομοθετικές πράξεις (Case T-18/10 *Inuit Tapiriit Kanatami* [2011] ECR II-75) (Case C-583/11 P *Inuit Tapiriit Kanatami* [2013] ECLI: EU:C:2013:625, para. 60).

¹⁹ Στην πραγματικότητα θεωρητικά η δυνατότητα επίκλησης του Άρθρου 265 της ΣΛΕΕ (με τον ισχυρισμό παράλειψης εκ μέρους της ΕΕ για να μην λαμβάνει εγκαίρως μέτρα για τον τερματισμό των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) φαίνεται να αποτελεί έναν εναλλακτικό τρόπο για την προάσπιση των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο που θα μπορούσε εν δυνάμει να εξεταστεί περαιτέρω

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

EU in the face of migrant crisis: Reasons for ineffective human rights protection☆☆☆

Author links open overlay panel

[Simas Grigonis](#)

[Show more](#)

Add to Mendeley

Share Cite: <https://doi.org/10.1016/j.icj.2017.01.003>[Get rights and content](#)

Under a Creative Commons [license](#)

[open access](#)

Abstract

Despite the fact that EU was acknowledged to ensure human rights protection level equivalent to the one ensured under European Convention on Human Rights (ECHR), it is doubtful if the EU was able to ensure human rights in time of recent migrant crisis. It is argued in the Article that, absence of comprehensive EU-level migrant policy restricted EU's ability to prevent the crisis and to mitigate its consequences as well as [human rights violations](#). In addition, being oriented to ex post rights defense, EU's system was also practically unsuitable to defend the rights of the asylum seekers after the violations actually occurred. It is proposed that EU should address migration issues immediately by introducing major migration policy reform.

- **Previous** article in issue
- **Next** article in issue

Keywords

Human rights

European Union

Charter

Migrant policy crisis

1. Introduction

There were several migrant crises in the European history already. 700,000 asylum seekers that Europe had to deal with after the fall of the Iron Curtain ([Connor, 2016](#)). Before that, 60 million refugees during and after the WWII ([Rothman & Ronk, 2015](#)). Very recently, following the emergence of war initiated by the Russian-backed separatists, 2.6 million of Ukrainian residents were forced to leave their homes in Eastern Ukraine ([Gienger, 2015](#)). It appears that migrant crises tend to recur periodically in Europe. Given the historical lessons, after the events in the Middle East emerged, migrant crisis could already be predicted, prepared for, and its consequences (including human rights violations) could be significantly mitigated. Should the European leaders have assembled sometime before the crisis (after the Syrian war began, for instance) and decided on the most important issues concerning migrant policy, the crisis could have been softened significantly. However, although it could have been predicted, crisis has come as a surprise.

While hundreds of thousands of asylum seekers travelled through EU's borders, EU leaders found themselves divided – some of them shouted of the need for extraordinary measures,¹ others threw accusations for not finding a solution at each other.² At the same time concerns of human rights protection, asylum and counterterrorism³ had to be taken into account. Indeed, tensions concerning security had to be managed whereas rumors that terrorists were arriving to EU together with the wave of the asylum seekers escalated. Although no evident connection between asylum seekers and terrorists was discovered (and even though evidence stating the contrary were provided by the representatives of the United Nations⁴) hostile attitudes towards the incoming asylum seekers emerged in the separate Member States leading to the internal division within EU. EU thus struggled to find a cohesive, long term solution ([Ernst & Young, 2016](#), p. 1).

Following complicated negotiations between Member States the Commission only came up with several ad-hoc solutions to cope with the crisis. Among other things, it proposed an emergency relocation of 160,000 refugees from Greece, Hungary and Italy, creation of permanent relocation mechanism for all the Member States, creation of common European list of safe countries of origin,⁵ making return policy more effective, addressing the external dimension of the refugee crisis concerning the resolution of the conflicts in Syria, Iraq, and Libya (Press release, 2015).

However, in their content, neither one of the proposals addressed additional safeguards of the rights of the asylum seekers while waiting for the procedures to be completed. On the contrary, part of the solutions was meant to decrease the number of asylum seekers that EU had to deal with (i.e. creation of the list of safe countries of origin, increasing the effectiveness of the return policy).

The other solutions concerning relocation were only intended for logistical redistribution of people. By their very nature, these were the short-term solutions primarily aimed for making it easier for EU and the Member States but certainly not for making it easier for the actual asylum seeker.

Afterwards, the communication proposing the reform of Common European Asylum System was adopted by the Commission (Commission, 2016). Based on this communication the reform of Dublin Regulation was proposed. Yet, on December 2016 the reform regulation was still not adopted. Consequently, since the beginning of 2015 until the end of 2016 nothing substantial was done by the EU to defend the rights of the asylum seekers flowing to the EU. Thousands of asylum seekers are still held in the camps often under degrading conditions⁶ (Alderman, 2016, Willsher, 2016). In turn, the EU is still stuck in the search for the long-term solution.

Since EU was unable to provide a solution, incoming asylum seekers faced the EU immigration and human rights systems as they are. It is currently undeniable that EU aspires to be an organization protecting human rights. EU managed to achieve such a level of human rights protection, that it was acknowledged internationally, including the European Court of Human Rights (ECtHR) itself (*Bosphorus Hava Yollari Turizm v. Ireland*, App. No. 45036/98 (2005)). Already in 2005, the ECtHR managed to enumerate features of EU legal system allowing it to conclude that protection of fundamental rights by Community law was equivalent to that of the ECHR system.⁷ Despite all the positive characteristics implemented over time, EU's human rights protection system seemed to be not effective during the crisis. The purpose of this article is to assess whether the EU human rights system was able to effectively protect the rights of the arriving asylum seekers in recent period of crisis. It is firstly aimed to answer whether [human rights violations](#) were or could have been prevented or at least reduced by actions from the side of EU. Secondly, in case actual violations in fact occurred, it is analyzed whether an asylum seeker who consider his rights to be infringed, would be able to use the human rights defense mechanisms in place after the violation happened.

2. Internal disagreements – an impediment for EU to introduce safeguards of the rights of the asylum seekers

EU, bringing together 28 Member States and a population of over 500 million, is certainly one of a few powers in the world that can actually shape [global governance](#). It has always declared its purpose to be seen in the world as a “single voice” (Postolache, 2012). Yet, being a complex

organization aligning various interests of its members, EU is always in the process of searching and discovering the common position. However, it is evident that EU met the recent crisis neither having a common position, nor being united. As indicated in the report of Human Rights Watch *“European Union and its member states struggled to develop an effective and principled response to the hundreds of thousands of asylum seekers and migrants who reached Europe. Narrow government interests too often displaced sound policy responses, delaying protection and shelter for vulnerable people and raising questions about the union's purpose and limits”* ([‘Human Rights Watch World Report, 2016: European Union Events of, 2015’](#)).

Since no EU level solution was adopted, Member States took the matter into their own hands. Germany chose to invite the asylum seekers to its territory and offered them a shelter ([Hall & Lichfield, 2015](#)), other states chose protectionist approach aimed to limit the numbers of asylum seekers entering their territories as much as possible. Hungary, for instance, built a wall on its border ([Browne, 2015](#)) and initiated the [referendum](#) to reject the migrant quotas imposed by the EU ([Than & Szakacs, 2016](#)). Czech Republic was announced to be performing systemic [human rights violations](#) as a product of the official [governmental policy](#) designed to deter the asylum seekers. Measures undertaken included: subjecting asylum seekers (including children) to detention for 40 days, or even longer - up to 90 days - in conditions described as degrading, not providing information about free legal aid⁸ and restricting access of civil society organizations that work with refugees to detention facilities. Asylum seekers were even strip-searched by the authorities looking to confiscate money in order to pay the 10 US dollars per day each person is charged for their involuntary stay in the detention centers ([“Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees,” 2015](#)). Consequently, respective asylum seekers were deprived of their rights to freedom of movement,⁹ liberty,¹⁰ right to family life,¹¹ [access to justice](#),¹² education,¹³ employment,¹⁴ etc. There were similar restrictive measures applied in other Member States as well ([Shields & Preisinger, 2015](#)). Respective violations were also documented by the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) which reported on the issues of children separated from their parents ([“Current migration situation in the EU: separated children - December 2016,” 2016](#)), delays, overcrowding and lack of information that impinge on the rights of migrants ([“Fine-tuning EU's migration approach to better safeguard rights,” 2016](#)).

Could human rights violations be prevented before they happened or mitigated by the EU? Could human rights protection be ensured *ex ante* by adopting EU measures anticipating the instruments to deal with the upcoming stream of migrants or reacting to the emerging crisis?

Considering that EU did not have a comprehensive policy comprising and balancing migration, security, counterterrorism, external border protection, free movement of workers and other important issues, disagreements and division among politicians with regard to most of these issues seems to be a natural outcome. EU disregarded historical lessons (which clearly indicate that lingering armed conflicts results in massive displacement of people) as well as the most recent experiences (i.e. war in Ukraine) and did not invest sufficient effort into developing policy or action plan to deal with the cases of excessive migration. Making prompt and decisive decisions in a “single voice” requires from the Member States to be at least in agreement as regards the questions of principle, for instance, a common understanding that policies deterring asylum seekers from entering their countries were not to be considered consistent with the values of EU. Migrant crisis can therefore be considered as migrant policy crisis whereas the absence of comprehensive policy and the efforts invested into coping with internal disagreements concerning the next steps between the Member States determined that prevention of human rights violations became an issue of secondary importance.

Yet, even though a comprehensive policy was not in place when the crisis struck, EU could still undertake active actions mitigating the violations of the asylum seekers’ rights as it was demonstrated on individual occasions. For instance, the activities of the FRA surely had positive effect on the development of the crisis. In response to the human rights violations FRA’s representatives were sent by the Commission to observe the respective camps where the asylum seekers were detained. Problematic issues, such as initial registration and asylum applications, with particular attention to the situation of vulnerable people, child protection, access to healthcare, racist incidents, are observed and overviewed on the weekly basis by the FRA providing useful information about the nature of the rights violations asylum seekers experience in the EU (“[FRA monthly reports on the migration situation](#),” 2016, “[Regular overviews of migration-related fundamental rights concerns](#),” 2016). Moreover, FRA is actively involved in the capacity building and training of the staff working closely with the migrants and that way is making sure that the staff is at least aware of the rights asylum seekers are entitled to (“[FRA holds capacity-building workshop for migration hotspot staff in Greece](#),” 2017). Indeed, as far as managing crises goes, the role of FRA and other agencies (as well as coordination of the national police forces) should be reconsidered as they could perform essential functions in mitigating the consequences (as demonstrated by FRA). They could, for example, provide the asylum seekers with the initial information concerning the rights they are entitled to and the following moves they could

undertake that way providing an alternative for the information given by human smugglers and social media (Heijer, Rijpma, & Spijkerboer, 2016, This p. 2). Clear definition of their respective functions would certainly contribute to softening of the crisis and creation of a more effective human rights protection system.

Considering the fact that there were already three major migrant crises in a less than a hundred years, it is time for EU to have a plan how to handle migration in the future. There are plenty of signs already showing that active migration towards Europe would not end with the current flow. We still do not know when the current hot spots in Syria would be stabilized meaning that the flows of current intensity could continue for several years. Moreover, the population of Africa is predicted to increase from 1.11 billion in 2013 to 2.8 billion over the next 45 years. Combined with slow economic development, political disturbances, climate conditions it would most likely determine an increase of the migration to Europe (Dustmann et al., 2016, Hatton, 2016). As the recent crisis demonstrated migration problem can only be effectively solved if addressed in advance. Consequently, EU must find a consensus on a comprehensive migration policy and its possible solutions.

Suggestions for a new regulatory framework to replace current outdated coordination attempts should be welcomed as a part of new migration policy. As proposed by some authors, a reform should be based on two pillars. Firstly, a policy should be developed aiming to secure European outer borders so that the flows of the asylum seekers could be controlled. Secondly, it is suggested that asylum claims should be dealt with before asylum seekers have (illegally) crossed into Europe. In addition, more equitable allocation mechanism than the one anticipated under Dublin Regulation should be created (Dustmann et al., 2016). Moreover, a clear and explicit understanding between Member States and EU should be achieved concerning the scope of their humanitarian responsibilities, basic legal concepts and interpretation of their duties under Geneva Convention for Refugees (Hatton, 2016).

As the recent chapter has shown EU was not prepared to address and prevent the current migrant crisis since its actions were hindered by the internal divisions and absence of comprehensive policy. Yet, EU has all the levers in its hands to get the migration system ready for accepting the future waves of the asylum seekers. Introduction of the reform described in the previous paragraphs could serve as a good starting point.

3. Ex post human rights defense system – hardly accessible for an asylum seeker

The second aspect that needs to be addressed in this article is the question whether an asylum seeker who considers his rights to be infringed, would be able to use the human rights defense mechanisms in place after the violation happened. As already determined in the previous chapter, various human rights entrenched in the Charter of Fundamental Rights (Charter) were potentially breached once the crisis emerged. Could the asylum seekers successfully use the Charter or the national procedures to defend their rights? And whom should these violations be attributed to – EU or the Member States?

The question of attribution of responsibility under EU law is mainly determined by the scope of the application of the Charter. Charter is applicable to the Member States as far as they are implementing EU law ([Charter of Fundamental Rights of the European Union, 2010](#), Article 51). Indeed, during the migrant crisis most of the actions that allegedly infringed the rights of asylum seekers were performed by the Member States. It was the Member States that detained asylum seekers, prevented them from entering their respective territories, did not provide sufficient information or ensure due process for their rights defense. Yet, most of these actions were performed acting in accordance with Dublin Regulation requiring to perform administrative procedures concerning the admission and examination of asylum applications. In order to implement the requirements of EU law Member States had no other choice but to detain the asylum seekers until the necessary procedures were finalized. Consequently, in principle, it is possible to attempt proving that the Member States infringed the Charter rights in the process of execution of EU law.

On the other hand, it is quite hard to prove that any of the infringements were performed by the EU itself. Dublin Regulation should not be considered as infringing fundamental rights just because it was not adjusted for the time of crisis and was useless in dealing with greater numbers of asylum seekers. However, even if any of the alleged Charter infringements were attributable to the EU, asylum seekers could not defend their rights due to the internal rules of the EU applicable to the individuals. EU human rights protection mechanism was created for a calm and peaceful world, and was certainly not adapted to cope with the international cataclysms or adjusted somehow for the asylum seekers.

Therefore, an excessively limited right to refer to CJEU on the basis of Article 263 TFEU to challenge EU law would be applicable to the asylum seekers as individuals. Limited standing of the individuals to refer directly to CJEU results in the situation where they are prevented from invoking the Charter against the acts of EU institutions. Not being able to challenge the EU laws directly, they are practically deprived from the only effective tool of rights protection. In truth, it is naïve to expect that a separate individual (especially, if it is a natural person) would win a dispute against an international organization not being able to go to the single court competent to annul the rights-infringing laws. Why is so difficult for an individuals, including asylum seekers, to defend their rights under EU system?

In theory, Charter should protect individuals and legal entities against actions of the EU institutions that infringe their fundamental rights. However, the primary addressees of the Charter were always, first of all, EU institutions that must adhere to its requirements when legislating (Commission, 2015, p. 20). Following the amendments brought by the Lisbon Treaty, Article 6 of TEU granted the Charter the same legal power as the Treaties (*Treaty on European Union, 2016 O J. C 202/1*). Hence, as a source of EU primary law, Charter became directly applicable legal instrument as was acknowledged in Van Gend en Loos (*Case 26/62, Van Gend & Loos, 1963*). As a tool of primary law it can thus be used to challenge the legality of secondary laws due to the infringement of the Treaties or of any rule of law relating to their application, as provided for in Article 263 of TFEU (*Treaty on the Functioning of the European Union, 2016 O J. C 202/1*). There are primarily two parties that are concerned with the effective implementation of the Charter. Firstly, it is the European Commission that mainly oversees that the Charter is implemented and may initiate an infringement procedure in case the Member State infringes it.¹⁵ Another party concerned – an individual whose rights are actually at stake in a particular situation. Where individuals or businesses consider that an act of the EU institution directly affecting them violates their fundamental rights as enshrined in the Charter, they can bring their case before CJEU, which, subject to certain conditions, has the power to annul the act in question (Commission, 2015, p. 21). Yet, these conditions referred to in Article 263(4) of TFEU have been interpreted by CJEU in an extremely strict manner and, therefore, difficult to fulfill for an individual.¹⁶ The situation is less complex if the individual is an addressee of the act in question. It is evident in such case that the person is in fact affected by the legal act. On the other hand, if the act is of general application (regulation, for instance), an individual must prove that the act is of direct and individual concern for him. That is where all the practical issues lies. As established by the case-law of CJEU, an

individual seeking to challenge an EU act directly before CJEU would have to demonstrate that the legal act in question affected him by reason of certain attributes which are peculiar to him or by reason of circumstances in which he is differentiated from all the other persons and by virtue of these factors distinguishes him individually just as in the case of the person addressed (*Case C-25/62 Plaumann & Co. v. Commission* [1963] ECR-95). The Plaumann-test has been interpreted and applied by CJEU so strictly over the years so that the majority of claims brought by non-addressees could be ruled out for lack of standing (Franklin, 2011, p. 147).

Having regard to the requirements of case-law of CJEU, an individual seeking to defend its rights infringed by the EU act of general application would have to prove several points. Firstly, of course, that the act was not compatible with the Charter. Secondly, prior to the point when it is allowed to deal with an issue of the existence of infringement, an individual would have to prove his legal standing and demonstrate that the act concerned him directly and individually. Should the situation not fall under the restrictive interpretation of these concepts, individual would be prevented from defending his rights before CJEU on the ground of infringement of the Charter by the EU secondary laws. Even in case where the actual damage to the Charter protected rights occurred. It is hard to imagine an asylum seeker, whose rights were infringed by EU legislation, applying successfully to CJEU and substantiating his right to appear before court. Even multimillion companies, designating extensive financial and human resources to defend their interests, are unable to do so.

Whilst it has been stated fourteen years ago by CJEU itself, it seems that the following is as relevant today as before: “<...> according to the system for judicial review of legality established by the Treaty, a natural or legal person can bring an action challenging a regulation only if it is concerned both directly and individually. Although this last condition must be interpreted in the light of the principle of effective judicial protection by taking account of the various circumstances that may distinguish an applicant individually <...> such an interpretation cannot have the effect of setting aside the condition in question <...>. While it is, admittedly, possible to envisage a system of judicial review of the legality of Community measures of general application different from that established by the founding Treaty and never amended as to its principles, it is for the Member States, if necessary <...> to reform the system currently in force.¹⁷”.

Although there were at least two possibilities (Nice and Lisbon¹⁸ treaties) to implement such an amendments and make it easier for individuals to prove their standing before CJEU, no such amendment was ever adopted. Despite the official position of the EU (entrenched in the Treaties

as well as in the case-law of CJEU), Member States are reluctant, or lack of political will, to empower individuals with the actual leverage for human rights protection. Plaumann doctrine is still applicable today and results in the situation where the asylum seekers, as well as businesses, NGOs and other EU's residents are very unlikely to prove their standing necessary to challenge rights-infringing acts of EU institutions in judicial review procedures at the EU level ([Pallemmaerts, 2013](#), p. 33). Consequently, asylum seekers who consider their Charter rights to have been infringed by EU act, are very unlikely to defend their rights *ex post* before CJEU. It is thus advisable for the Member States to reconsider EU regulative rules concerning individual's standing before CJEU by making it easier for an individuals to access the court.¹⁹

As far as procedures under national laws are concerned, it is rather promising way of rights defense. As was indicated in the human rights commissioner's Zeid's report concerning the violations in Czech Republic, those asylum seekers and refugees who have challenged their detention in court received decisions in favor. However, it was stressed that most of the detainees were not in a position to go to court because of the lack of information about the fact that a free of charge legal assistance was available or because civil society organizations that worked with refugees were receiving very restricted access to detention facilities ("[Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees](#), ", 2015). Indeed, most of the arriving asylum seekers lack information concerning the legal systems of the accepting Member States and the rights they are entitled to. Moreover, a language barrier exists in many cases that could also impede the asylum seekers from defending their respective rights. Although asylum seekers are entitled to translation, qualified on-site translation is hard to get even on normal 'non-crisis' circumstances. And even if they had the necessary information, lacking financial resources (as is the case with regard to majority of detainees) and not being able to receive free legal aid, they would still be unable to initiate their rights defense. Consequently, although national human rights defense mechanisms could potentially be used quite effectively, many obstacles prevent the asylum seekers from using it.

Even so, if the violations of asylum seekers rights were considered attributable (under Charter, national law or ECHR) to the respective Member States, the possibility to initiate the collective action by the groups of asylum seekers whose rights were infringed could be theoretically implemented before the courts of certain Member States and before ECtHR. Such a method of rights defense could serve as a solution allowing to overcome limited financial resources and to represent the interests of larger groups of the asylum seekers.

4. Conclusions

Absence of comprehensive migrant policy at the EU level determined that EU welcomed the crisis being divided and indecisive, despite the fact that having regard to the historical experience crisis could be anticipated and most of the [human rights violations](#) avoided. Although most of the infringements of the asylum seekers' rights should probably be attributed to the Member States, due to the internal disagreements EU did not do much to mitigate the violations as well. As far as managing crises goes, the role of FRA and other EU agencies (as well as coordination of the national police forces) should be reconsidered and clearly defined as these institutions could perform essential functions in ensuring human rights protection in time of crisis. It is suggested in the Article that upcoming crises concerning migration could only be prevented and mitigated by addressing the issue of migration policy immediately. Securing European outer borders, reforming asylum claims processing system so that they would be dealt with before the person arrives to the EU, reaching explicit understanding between Member States and EU concerning the scope of their humanitarian responsibilities should be among the pillars of the migration policy reform. Finally, it is suggested that the conditions necessary to prove the standing of the individuals before CJEU should be reconsidered and alleviated to make human rights protection more accessible.

Πηγή: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351667416300439>

Extraordinary times demand extraordinary measures,” German Chancellor Angela Merkel said” ([Chicago Tribune, 2015](#)).

[2](#)

“Till today, it was difficult to find a solution, because a series of countries adopt a stance ‘Not in my backyard,’ “Tsipras said.” ([Chicago Tribune, 2015](#)).

[3](#)

It is no secret that following the terror attacks in Paris on November 2015, Brussels on March 2016 and Nice on July 2016, as well as other smaller incidents in various European countries, a considerable fear of terror exist among European population. It is often publicly claimed that by taking advantage of the migrant crisis terrorists easily enter the EU territory ([Nabeel & Bhatti, 2016](#)), wherefore the migrants were started to be associated with a thareat to security.

[4](#)

“Mr. Emmerson, showed that ”while there is no evidence that migration leads to increased terrorist activity, migration policies that are restrictive or that violate human rights may in fact create conditions conducive to terrorism.” (‘No evidence of risk’, 2016)

5

I.e. Albania, Bosnia and Herzegovina, the former Yugoslav Republic of Macedonia, Kosovo, Montenegro, Serbia and Turkey.

6

According to the European Commission on June 2016 50 000 of asylum seekers were held in camps in Greece only (Commission, 2016);

7

ECtHR stressed that fundamental rights have become a condition of legality of Community laws, that CJEU referred extensively to the provisions of ECHR and case-law of ECtHR and that the Charter was substantially inspired by the rights protected under ECHR. The attention was drawn to the EU's intention to eventually accede to the Convention (*Bosphorus*, para. 159). It was noted that these substantive guarantees of fundamental rights were also ensured by the mechanisms put in place exactly to ensure their observance (*Bosphorus*, para. 160). First of all by CJEU's jurisdiction concerning the annulment actions and acts against Community (or Member States) for the failure to perform obligations (*Bosphorus*, para. 161). An extremely limited standing of the individuals to initiate direct actions before the CJEU was, however, noted as a drawback. According to the Court, actions initiated before CJEU by Community institutions or Member States constituted an important control of compliance with Community norms to indirect benefit of individual. In addition, the negative impact of the individual's lack of standing were alleviated by remedies awarded by the national courts in connection with the infringements of Community law (*Bosphorus*, para. 162–163). Overall, ECtHR formed a positive attitude to the EU's human rights protection system.

8

Commissioner Zeid indicated that those migrants and refugees who have challenged their detention in court have prevailed, but most were not in a position to go to court either because of the lack of information or assistance ([“Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants & refugees,” 2015](#)).

9

Article 45 of the Charter and Article 2 of the Protocol No 2 to the ECHR.

10

Article 6 of the Charter and Article 5 of the ECHR.

11

Article 7 of the Charter and Article 8 of the ECHR.

[12](#)

Article 47 of the Charter and Article 6 of the ECHR.

[13](#)

Article 14 of the Charter and Article 2 of the Protocol of the ECHR.

[14](#)

Article 15 of the Charter.

[15](#)

European Commission may initiate infringement procedure, for instance, if Member States EU law in a way contrary to the fundamental rights, public authority applies EU law in a way contrary to human rights or final decision of the national court of the last instance provides for an interpretation of EU law in such a way that is contrary to the human right (Commission, 2015, p. 21).

[16](#)

The question of standing of the individual to initiate direct action before CJEU is not a new problem among the EU-law scholars. It was as relevant 50 years ago, as it is today ([Angulo & Dawson, 1967](#), p. 608). Yet, an issue of individual's standing before CJEU was never solved.

[17](#)

Emphasis added by the author.

[18](#)

Even though the concept of “*regulatory act which is of direct concern <...> and does not entail implementing measures*” was introduced in Treaty of Lisbon with a purpose of making it easier for the individuals to defend their rights directly, the concept of such regulatory act was not clear up until recently. In its judgement in *Inuit Tapiriit Kanatim* General Court clarified that ‘regulatory acts’ must be understood as covering all acts of general application apart from legislative acts ([Case T-18/10 Inuit Tapiriit Kanatami \[2011\] ECR 11–75](#)). Such interpretation was confirmed by the Court of Justice in 2013 ([Case C-583/11 P Inuit Tapiriit Kanatami \[2013\] ECLI: EU:C:2013:625, para. 60](#)).

[19](#)

In addition, from the theoretical point of view, a possibility to invoke Article 265 TFEU (by claiming an omission on part of EU for not enacting timely measures to terminate human rights violations) seems to be an interesting alternative way of asylum seeker's rights defense that could potentially be further considered.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Μετά από ενδελεχή έρευνα και αναζήτηση σε ιστοσελίδες επιστημονικού και νομικού ενδιαφέροντος επέλεξα να προχωρήσω στην μετάφραση του κειμένου “ *EU in the face of migrant crisis: reasons for ineffective human rights protection*”. Θεώρησα ότι θίγεται ένα πολυδιάστατο και συγχρόνως ένα εξαιρετικά επίκαιρο ζήτημα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα που συνιστούν κορωνίδα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας συχνά παραβιάζονται, υποτιμούνται και τέλος παραγκωνίζονται. Νοσογόνος αιτία που γεννά και συντηρεί το πρόβλημα αποτελεί ο αστείρευτος επεκτατισμός και η συμφεροντολογία που διέπουν σε μεγάλο βαθμό τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στον σχολιασμό που ακολουθεί παρουσιάζεται εκτενώς η μεταφραστική στρατηγική που υιοθετήθηκε, ακολουθεί η παράθεση της υφολογίας και των χαρακτηριστικών του κειμένου, τα μεταφραστικά προβλήματα που ανέκυψαν εν γένει καθώς και η συμβολή των παράλληλων κειμένων.

Οι λόγοι πίσω από την επιλογή του κειμένου/λίγα λόγια για το κείμενο

Η επιλογή του εν λόγω κειμένου βασίστηκε στο ότι επιθυμούσα να αναδείξω ένα ζήτημα ευαίσθητο, που συνιστά πάγιο θέμα του σύγχρονου πολιτικού και κοινωνικού διαλόγου, χωρίς πολλές φορές ωστόσο να του αποδίδεται η απαραίτητη προσοχή και ευαισθησία. Διέκρινα ότι το κείμενο πηγή (ΚΠ) διέθετε μια «ανθρωπιστική προσέγγιση» με κεντρικό σημείο αναφοράς τους αιτούντες άσυλο. Αυτή την φορά όχι σαν ψηφία κάποιας δημοσκοπήσης/έρευνας, όχι σαν ποσοστά που αντιστοιχούν στην επικράτεια κάθε κράτους μέλους αλλά σαν ανθρώπινες οντότητες που εγκαταλείπουν την πατρίδα τους αναζητώντας ένα καλύτερο και ασφαλέστερο κόσμο. Στο κείμενο αποτυπώνονται οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων που υφίστανται οι ίδιοι από τις αυθαιρεσίες της εξουσίας και των σωμάτων ασφαλείας, η ελλιπής πληροφόρηση, η ανεπαρκής ενημέρωση για δωρεάν νομική συνδρομή, οι απάνθρωπες συνθήκες κράτησης κ.α. Ως επι το πλείστον μεγάλο μερίδιο των ευθυνών επιρρίπτεται στην ολιγωρία της ΕΕ, στην ανυπαρξία κοινής πολιτικής γραμμής και στις πολιτικές προστριβές που συνηγορούν στην σύγχρονη σαθρά δομημένη μεταναστευτική πολιτική.

Οι αξίες και τα ιδανικά της ΕΕ έχουν υποχωρήσει, έχουν παραγκωνιστεί και υπόκεινται στα συμφέροντα των κρατών μελών. Ο συγγραφέας δεν διστάζει να παρουσιάσει τα κακώς κείμενα, να εκθέσει τις παραλείψεις και τις αβλεψίες. Ο ίδιος υπογραμμίζει ότι η νομοθεσία είναι έτσι δομημένη ούτως ώστε οι υπαίτιοι σπάνια να έρχονται αντιμέτωποι με την δικαιοσύνη. Παρουσιάζει ακαλλώπιστα την πραγματικότητα και για τις δυο πλευρές χρησιμοποιώντας δεδομένα, επικαλούμενος νομολογίες, ανατρέχοντας συχνά σε αποφάσεις της ΕΕ. Αυτή ίσως και να ήταν η μεγαλύτερη δυσκολία που κλήθηκα να αντιμετωπίσω. Ο συγγραφέας παρέθετε τα γεγονότα αυτούσια αποστειρωμένα από συναισθηματισμούς και ωραιοποιήσεις. Ο λόγος του ήταν αντικειμενικός,. Ο δικός μου αντίθετα είναι βαθιά συναισθηματικός και φορτισμένος.

Δεοντολογικά γνώριζα ότι έπρεπε να αποδώσω επακριβώς αυτό που διαβάζω στην πράξη όμως δυσκολεύτηκα πολύ- κυρίως να πείσω τον εαυτό μου να μην προσθέσει τα δικά του σχόλια.

Η Θεματική του Κειμένου

Σε ό,τι αφορά την θεματική του κειμένου εκ πρώτης όψεως είχα την πεποίθηση ότι πρόκειται για ένα κείμενο βατό χωρίς προαπαιτούμενες γνώσεις στην νομική ορολογία και την ορολογία κειμένων ΕΕ. Πεποίθηση που εκ των υστέρων αποδείχτηκε λανθασμένη και ουτοπική. Στην πραγματικότητα, η θεματική του κειμένου αποτελούσε άγνωστο πεδίο, πραγματευόταν ένα εξειδικευμένο ζήτημα και απαιτούσε να κατέχει κανείς το γνωστικό αντικείμενο της νομικής επιστήμης ή τουλάχιστον μια υποτυπώδη εξοικείωση με τη νομική ορολογία. Αξίζει να σημειωθεί ότι επρόκειτο για διδακτορική εργασία. Σαφέστερα, η διδακτορική εργασία θέτει ως στόχο την περαιτέρω διεύρυνση της γνώσης ενώ έχει προκαθορισμένο επικοινωνιακό πλαίσιο. Απευθύνεται δηλαδή σε εξειδικευμένο κοινό και την ίδια στιγμή προϋποθέτει την χρήση ειδικής ορολογίας ενώ τέλος κυριαρχεί η σαφήνεια και η αλληλουχία των νοημάτων κ.α.

Η Θεωρία του Σκοπού και Χρόνος Πρόσληψης

Σε ό,τι αφορά την μεταφραστική διαδικασία, σε πρώτο στάδιο προχώρησα στην ανάγνωση του κειμένου αρκετές φορές μέχρι να αποκτήσω μια σφαιρική άποψη της θεματικής του κειμένου πηγή αλλά και για να εντοπίσω σημεία που έχρηζαν ιδιαίτερης προσοχής. Για την εκπόνηση της μετάφρασης υιοθέτησα την Θεωρία του Σκοπού των Vermeer/ Reib. Οι βασικές αρχές της θεωρίας του σκοπού συνοψίζονται από τους ίδιους τους συγγραφείς ως εξής

(Reib/Vermeer, 1991:118, μετάφραση Seel. O. I (2015) σσ 42) :

- 1) Ένα μετάφρασμα καθορίζεται από τον σκοπό του. [...]
- 2) Ένα μετάφρασμα συνιστά μια παροχή πληροφοριών σε έναν ΠΣ και μια ΓΣ για έναν ΠΠ και μια ΓΠ. [...]
- 3) Ένα μετάφρασμα αντικατοπτρίζει με σαφήνεια μια παροχή πληροφοριών με μη αναστρέψιμο τρόπο. [...]
- 4) Ένα μετάφρασμα οφείλει να είναι εν γένει συνεκτικό.
- 5) Ένα μετάφρασμα οφείλει να έχει συνεκτικότητα με το ΚΠ. [...]
- 6) Οι παραπάνω κανόνες ιεραρχούνται από πάνω προς τα κάτω, δηλαδή από το 1) στο 5).]

Σύμφωνα με αυτήν, η ύπαρξη ενός μεταφραστικού σκοπού ως μεταβλητή που μεταβάλλεται για τη μετάφραση του ίδιου ΚΠ ανάλογα με τον εντολοδόχο, τον παραλήπτη, αλλά και τον πολιτισμό του, συνιστά, επομένως, μια βασική προϋπόθεση για την εκτελεσιμότητα μιας μεταφραστικής

εντολής (Vermeer, 1992:101-103), αλλά και τη βασική αρχή, σύμφωνα με την οποία ο μεταφραστής παίρνει τις αποφάσεις του (ομοίως: 102). Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, έθεσα ως σκοπό του κειμένου την περαιτέρω πληροφόρηση της επιστημονικής κοινότητας επι του θέματος. Προχώρησα επίσης στον προσδιορισμό του τόπου πρόσληψης της εν λόγω διδακτορικής εργασίας που δεν ήταν άλλος από το «Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών». Πρόκειται για μια ιστοσελίδα που συγκεντρώνει διδακτορικές διατριβές και απευθύνεται στην επιστημονική κοινότητα αλλά και σε άτομα που διαθέτουν ένα ορισμένο γνωστικό υπόβαθρο. Ενώ, τέλος σε ό,τι αφορά το επιδιωκόμενο κοινό αποτέλεσε έναν από τους κομβικούς παράγοντες που καθόρισαν τις μεταφραστικές μου επιλογές καθώς πρόκειται για παραλήπτες με υψηλό γνωστικό υπόβαθρο.

Παράλληλα κείμενα

Σε αυτό το σημείο δεν θα μπορούσα να παραλείψω την χρήση παράλληλων κειμένων και πηγών που διαδραμάτισαν καταλυτικό ρόλο στην εξοικείωση με την θεματική του κειμένου πηγή. Η λίστα των παράλληλων κειμένων που ακολουθεί παρακάτω βασίστηκε σε κείμενα νομικού ενδιαφέροντος και ορολογίας κειμένων της ΕΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παράλληλα κείμενα ήταν τόσο ξενόγλωσσα αποσκοπώντας στην καλύτερη δυνατή κατανόηση των συμφράσεων και των όρων αλλά και ελληνικά προκειμένου να γίνει η διασταύρωση και η εξακρίβωση των ειδικών όρων. Συγχρόνως, η χρήση παράλληλων κειμένων κρίθηκε ως επιτακτική ανάγκη για τον εντοπισμό και την υιοθέτηση συμβάσεων στην γλώσσα στόχο. Ενώ αναμφίβολα, η συνδρομή τους αποδείχτηκε εξαιρετικά σημαντική στην εξεύρεση της ιδανικής ισοδυναμίας ανάμεσα στο κείμενο πηγή και στο κείμενο στόχο.

Κειμενικά Χαρακτηριστικά

Τα χαρακτηριστικά του κειμένου συνιστούν ένα κεφάλαιο που παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Το ΚΠ συνίσταται από αντικειμενική παρατήρηση και πιστή απεικόνιση της κοινωνική πραγματικότητας, ενδεικτικά: *“There were several migrant crises in the European history already. 700,000 asylum seekers that Europe had to deal with after the fall of the Iron Curtain”* Ως εκ τούτου, σημειώνεται διαρκή χρήση επιχειρημάτων και τεκμηρίων ενώ ο ορθολογισμός και η χρήση αποδεικτικών συλλογισμών πρωτοστατούν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα: *“As indicated in the report of Human Rights Watch “European Union and its member states struggled to develop an effective and principled response [...] Narrow government interests too often displaced sound policy responses, delaying protection and shelter for vulnerable people and raising questions about the union's purpose and limits”* ([Human Rights Watch World Report, 2016: European Union Events of 2015](#))”.

Θα μπορούσε να λεχθεί ότι το ύφος του ΚΠ είναι άμεσο και απρόσωπο απαλλαγμένο ,όπως προανέφερα, από προσωπικές πεποιθήσεις και απόψεις, στοιχείο που επιχείρησα να διατηρήσω και στο ΚΣ. Σε ό,τι αφορά τη χρήση της γλώσσας κυριαρχεί η αναφορική λειτουργία με ιδιαίτερη έμφαση στην λογική αλληλουχία των νοημάτων π.χ “*EU, bringing together 28 Member States and a population of over 500 million, is certainly one of a few powers in the world that can actually shape [global governance](#). It has always declared its purpose to be seen in the world as a “single voice” ([Postolache, 2012](#)). Yet, being a complex organization aligning various interests of its members, EU is always in the process of searching and discovering the common position*” Ενώ τέλος σε αρκετά σημεία παραθέτονται παραπομπές και βιβλιογραφικές αναφορές: “*Moreover, a clear and explicit understanding between Member States and EU should be achieved concerning the scope of their humanitarian responsibilities, basic legal concepts and interpretation of their duties under Geneva Convention for Refugees ([Hatton, 2016](#)).*”

Μεταφραστικά Προβλήματα

Το ουσιαστικότερο μεταφραστικό πρόβλημα που προέκυψε ήταν αυτό της έλλειψης μονοσημαντότητας (monoreferentiality). Πρόκειται ουσιαστικά για την έντονη παρουσία πολυσημίας στους όρους με αποτέλεσμα την αδυναμία ορθής κατανόησης του εννοιολογικού τους περιεχομένου. Ενδεικτικά παραθέτω τους εξής:

Πολύσημοι Όροι/ Συμφράσεις	Πιθανές Αποδόσεις	Κείμενο Πηγή	Τελική Απόδοση
safeguard	εγγύηση/ μέτρο ασφάλειας/ προστασία/ διασφάλιση	Internal disagreements an impediment for EU to introduce safeguards of the rights of the asylum seekers	διασφάλιση
confiscate	δημεύω /κατάσχω /επίταξη	Asylum seekers were even strip-searched by the authorities looking to confiscate money in order to pay the 10 US dollars per day	κατάσχεση

legal aid	νομική αρωγή/βοήθεια/συνδρομή	not being able to receive free legal aid	νομική συνδρομή
return policy	πολιτική επιστροφής / επαναπατρισμός	Member States the Commission only came up with several ad-hoc solutions [...] making return policy more effective	επαναπατρισμός
political disturbances	πολιτικές αναταραχές/ προστριβές	Combined with slow economic development, political disturbances , [...] would most likely determine an increase of the migration to Europe	πολιτικές προστριβές

Θα ήθελα να σημειώσω σε αυτό το σημείο ότι ορισμένοι όροι από τους παραπάνω, παρότι παρουσίαζαν πολυσημία, η απόδοση τους στο ΚΣ ήταν άμεση καθώς προέκυψαν λογικά από το συγκεκριμένο και γενικότερα απο την θεματική του κειμένου. Σαφέστερα, η απόδοση του όρου “**confiscate**” στην πρόταση “*Asylum seekers were even strip-searched by the authorities looking to confiscate money in order to pay the 10 US dollars per day*” προέκυψε λογικά από το περιεχόμενο της πρότασης. Σε άλλες περιπτώσεις ωστόσο, όπως αυτή της σύμφρασης “**legal aid**” οι πιθανές αποδόσεις (νομική αρωγή/βοήθεια/συνδρομή) δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στο εννοιολογικό τους περιεχόμενο και κατά συνέπεια η επιλογή της τελικής τους απόδοσης ήταν δύσκολη. Ανέτρεξα λοιπόν, σε πλήθος ιστοσελίδων νομικού ενδιαφέροντος καθώς και σε παράλληλα κείμενα ορολογίας της ΕΕ για να εντοπίσω την επικρατέστερη απόδοση. Εντούτοις, και οι τρεις αποδόσεις ήταν αποδεκτές και χρησιμοποιούνταν εξίσου.

Ως εκ τούτου, επέλεξα να υιοθετήσω την τελική απόδοση του όρου που προκύπτει με βάση των αριθμό των αποτελεσμάτων της αναζήτησης του στο google. Όπως αναφέρει ο Κεραμίδας (2015:68) «μια προσέγγιση που εφαρμόζουν τόσο εκπαιδευόμενοι όσο και άπειροι μεταφραστές είναι η υιοθέτηση μιας εκδοχής του προς αναζήτηση όρου (σε περίπτωση πολλαπλών αποδόσεων) με βάση τον αριθμό των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την αναζήτηση στο διαδίκτυο («googling»))»². Εν τέλει επικράτησε η απόδοση «δικαστική συνδρομή» με τα περισσότερα

αποτελέσματα αναζήτησης. Μια περίπτωση που παρουσιάζει εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον είναι αυτή της σύμφρασης return policy. Εντόπισα ότι μέσα στην πρόταση υπήρχε η αναφορά σε άλλο κείμενο (διακειμενικότητα) συγκεκριμένα στο (Press Conference, 2015) το οποίο κατάφερα να εντοπίσω αυτούσιο στην ΓΠ αλλά όχι στην ΓΣ. Αρκέστηκα συνεπώς σε ορισμένες αναφορές της συνέντευξης τύπου σε παράλληλα κείμενα και έτσι εντόπισα την απόδοση του όρου.

Χρήση λατινισμών

Ένα μεταφραστικό πρόβλημα που με ταλάνισε για αρκετές μέρες εμπίπτει κι αυτό στο μεγάλο κεφάλαιο της ορολογίας. Συγκεκριμένα, στο ΚΠ εντοπίζεται πληθώρα λατινικών όρων και συμφράσεων, καθόλου τυχαία ωστόσο. Το σύγχρονο δικονομικό σύστημα της Δύσης καθώς και οι σημερινές έννομες τάξεις θεμελιώθηκαν και εδραιώθηκαν πάνω στις αρχές του Ρωμαϊκού Δίκαιου. Το Ρωμαϊκό Δίκαιο αναντίλεκτα έδρασε καίρια στην διαμόρφωση του «κοινού δικαίου» (common law) που διέπει τις αγγλόφωνες χώρες μέχρι και σήμερα, ενώ στην ίδια βάση και με κοινές καταβολές εδραιώθηκε το «ηπειρωτικό δίκαιο» («civil law») που εφαρμόζεται στην Ευρώπη με ορισμένες διαφοροποιήσεις. Κοινός παρονομαστής και των δύο είναι ότι συνιστούν απότοκα του Ρωμαϊκού δικαίου ενώ η ιστορική σημασία του δικαίου καταδεικνύεται και αντανakλάται από το γεγονός ότι χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα νομική ρωμαϊκή ορολογία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επέλεξα συνειδητά λοιπόν να αποδώσω αυτούσια τους λατινισμούς “*ex ante, ex post, ad hoc*” στο ΚΣ ούτως ώστε να προσδώσω κύρος και να αποδώσω την ακριβή υπόσταση του όρου. Παρότι εντόπισα την απόδοση των λατινικών όρων στην ΓΣ, θεώρησα ότι η αυτούσια παράθεση των όρων συγκεκριμενοποιεί το περιεχόμενο τους. Θέλησα επομένως, να σεβαστώ στην επιλογή του ΚΠ και το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου και να την αναπαράγω. Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι πρόκειται για διεθνή ορολογία που δεν πλαισιώνει μόνο το σύγχρονο δικονομικό σύστημα αλλά συγχρόνως αναπαράγεται και στον σύγχρονο διάλογο, στην καθημερινότητα μας. Θα ήθελα να τονίσω επίσης ότι το επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου ευνοεί τέτοιου είδους αποδόσεις καθώς πρόκειται για ένα επιδιωκόμενο κοινό στόχο με υψηλό γνωστικό υπόβαθρο που έχει εντρυφήσει στο ενλόγω γνωστικό αντικείμενο

Μεταγραφή

Στο σημείο αυτό του σχολιασμού θα ήθελα να θίξω το μεγάλο κεφάλαιο της μεταγραφής που ομολογουμένως με προβλημάτισε σε μεγάλο βαθμό. Επέλεξα συνεπώς να προχωρήσω στην μεταγραφή των μηχανισμών αλλά και των οργανισμών για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (βλ. Πίνακα). Η απόφαση μου αυτή ήταν άρρηκτα συνυφασμένη με την Θεωρία του Σκοπού. Σύμφωνα με την Nord (2014: 41) «Στο πλαίσιο αυτής της θεωρίας ένας από τους

σημαντικότερους παράγοντες που καθορίζει τον στόχο μιας μετάφρασης είναι ο παραλήπτης (αγγλ. addressee, γερμ. Adressat) δηλαδή ο δέκτης για τον οποίο προορίζεται το κείμενο στόχος ή το επιδιωκόμενο κοινό του κειμένου- στόχου, με το – διαφορετικό για τον εκάστοτε πολιτισμό- γνωστικό του υπόβαθρο, τις προσδοκίες του και τις επικοινωνιακές του ανάγκες». Λαμβάνοντας υπόψη ότι το γνωστικό υπόβαθρο του κοινού στόχου ήταν ιδιαίτερα υψηλό -είτε μετέγγραφα είτε παρέθετα αυτούσιους τους οργανισμούς θεωρώ ότι η μεταφραστική διαδικασία δεν θα επηρεαζόταν σε μεγάλο βαθμό. Συγχρόνως, ανέτρεξα σε παράλληλα κείμενα και πηγές τεκμηρίωσης νομικού ενδιαφέροντος προκειμένου να διαπιστώσω ποια προσέγγιση είχε υιοθετηθεί.

Από τα παράλληλα κείμενα προέκυψε λογικά το συμπέρασμα ότι οι διεθνείς οργανισμοί και μηχανισμοί είναι μεταφρασμένοι στα ελληνικά και χρησιμοποιούνται ευρέως τόσο σε επιστημονικές διατριβές αλλά και σε εκθέσεις, σε άρθρα εφημερίδων κ.α. Η μεταγραφή ωστόσο ενός οργανισμού παρουσίαζε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αναφέρομαι στο: “*European Union Agency of Human Rights (FRA)*” η μεταγραφή εντοπίστηκε μετά από διασταύρωση παράλληλων κειμένων ως: «Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)». Παρατήρησα λοιπόν ότι τα ακρώνυμα του όρου βρίσκονταν σε παρένθεση και ήταν στα αγγλικά. Επέλεξα να διατηρήσω λοιπόν την εν λόγω μεταγραφή με την διαφορά ότι την πρώτη φορά που εμφανίστηκε ο όρος απέδωσα ως εξής Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Agency for Fundamental Rights - (FRA)) παρέθεσα ουσιαστικά την επίσημη ονομασία του όρου σε παρένθεση προκειμένου ο αναγνώστης να καταλάβει από που προκύπτουν τα ακρώνυμα. Σε γενικές γραμμές, προσπάθησα να διατηρήσω μια ορολογιακή συνέπεια. Συνεπώς, κάθε φορά που απαντάται κάποιος οργανισμός για πρώτη φορά παρέθετα στο ΚΣ την ολοκληρωμένη ονομασία. Στην συνέχεια, επειδή επαναλαμβάνονται περιορίστηκα στην παράθεση των ακρωνυμίων

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΟΡΟΣ	ΑΠΟΔΩΣΗ ΟΡΟΥ
European Convention under Human Rights (ECHR),	Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)
Charter of Fundamental Rights (Charter)	Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης)
Common European Asylum System	Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)
European Court of Human Rights	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ)

Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)	Συνθήκη για την Λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ)
Human Rights Watch	Παρατηρητήριο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ΕΑΝΔΙΘ)
European Union Agency of Human Rights (FRA)	Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
Court of Justice of the European Union (CJEU)	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)

Υφολογία

Συγχρόνως, τόσο στο ΚΠ όσο και στο ΚΣ κυριαρχεί η αναφορική λειτουργία με πληροφοριακό στόχο. Με άλλα λόγια επιδιώκεται η πιστή απεικόνιση των δεδομένων και των στοιχείων του κειμένου αποσκοπώντας στην περαιτέρω πληροφόρηση και διεύρυνση των γνώσεων του επιδιωκόμενου παραλήπτη. Επιπλέον, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τόσο στο ΚΠ όσο και στο ΚΣ γίνεται χρήση επίσημου επιπέδου λόγου ενώ θα μπορούσε να λεχθεί ότι εντοπίζονται διαγλωσσικές διαφορές που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον. Αναλυτικότερα, στην ΓΠ χρησιμοποιείται κυρίως η παθητική φωνή προκειμένου να τονιστεί το αποτέλεσμα της ενέργειας. Ενώ στην γλώσσα στόχο υπερισχύει η ενεργητική φωνή με την έμφαση να δίνεται στο ενεργό υποκείμενο. Όπως σημειώνει η Cao (1997: 18), *«η νομική γλώσσα ως υφολογική ποικιλία είναι μια ποικιλία γλωσσικής χρήσης τεχνικής φύσης. Μοιράζεται τον κοινό πυρήνα της γενικής γλώσσας αλλά δεν ταυτίζεται με τη γενική γλώσσα. Υπάρχουν λεξιλογικά, συντακτικά, κειμενικά και πραγματολογικά χαρακτηριστικά που είναι μοναδικά στη νομική γλώσσα ως τεχνική γλώσσα»*.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να προσθέσω την παράμετρο της νομική δεσμευσιμότητας όπως διατυπώθηκε από τους Κριμπάς και Σφακιανάκη (2015) για την τυπολογία των μεταφράσεων νομικών κειμένων, καθώς κρίνεται καθοριστική για τα περιθώρια παρέμβασης ή ερμηνείας εκ μέρους του μεταφραστή. Συνειδητά λοιπόν επέλεξα να ακολουθήσω ως επι το πλείστων την πιστή μετάφραση σε μια απόπειρα να διατηρήσω και να αποδώσω επακριβώς το «γράμμα του νόμου». Οι παρεμβάσεις μου στο κείμενο περιορίζονται στην συντακτική δομή με την προσθήκη διαρθρωτικών λέξεων και εκφράσεων, στην αποφυγή του μακροπερίοδου λόγου, αλλά και στην παρέμβαση σε δυσνόητα σημεία του κειμένου. Σκοπός της πιστής μετάφρασης δεν ήταν απλά η μεταφορά των γλωσσικών και των υφολογικών συμβάσεων από το ΚΠ στο ΚΣ αλλά και η παράθεση των προθέσεων των εκάστοτε οργανισμών.

Αναλυτικότερα, όπως επεσήμανα και προηγουμένως και προέβησα σε ορισμένες αλλαγές σε συντακτικό επίπεδο. Αρχικά, παρότι ο μακροπερίοδος λόγος συνιστά πάγιο χαρακτηριστικό του

επιστημονικού και του δικανικού λόγου επέλεξα σε ορισμένα σημεία να «σπάσω» την περίοδο λόγου σε επιμέρους μικρότερες προτάσεις προκειμένου να διευκολυνθεί η νοηματική συνοχή και αλληλουχία. Ενδεικτικά : “Making prompt and decisive decisions in a “single voice” requires from the Member States to be at least in agreement as regards the questions of principle, for instance, a common understanding that policies deterring asylum seekers from entering their countries were not to be considered consistent with the values of EU.” Την οποία απέδωσα ως εξής: «Το να εκφράζεται η ΕΕ με «μια φωνή» και να οδηγείται στην λήψη άμεσων και αποτελεσματικών αποφάσεων προϋποθέτει από τα κράτη μέλη να έρθουν σε συμφωνία τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα ζητήματα αρχής. Για παράδειγμα, κοινή αντίληψη αποτελεί το γεγονός ότι οι πολιτικές που εμποδίζουν τους αιτούντες άσυλο να εισέλθουν στις χώρες τους θα έπρεπε να θεωρούνται ασύμβατες με τις αξίες της ΕΕ».

Συγχρόνως, σύμφωνα με την θεωρία του σκοπού (Reið/Vermeer, 1991:118, μετάφραση Seel. Ο. Ι (2015) σσ 42) «ένα μετάφρασμα οφείλει να είναι εν γένει συνεκτικό». Ως εκ τούτου, επιχείρησα να εξασφαλίσω για άλλη μια φορά την νοηματική συνάφεια και την λογική σχέση ανάμεσα στις προτάσεις. Εισήγαγα λοιπόν σε ορισμένα σημεία συνδυαστικές φράσεις- λέξεις. Σαφέστερα: «Κατά συνέπεια, οι αιτούντες άσυλο που θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους [...] Γι αυτό το λόγο συνιστάται σε ό,τι αφορά τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τους ρυθμιστικούς κανόνες», « Εντούτοις, τονίστηκε ότι οι περισσότεροι από τους κρατούμενους δεν [...] Συγχρόνως, οι γλωσσικοί φραγμοί λειτουργούν ως τροχοπέδη [...]». Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι επέλεξα να μην προσθέσω μεταφραστικά σχόλια και υποσημειώσεις σε σημεία που απαιτούσαν προαπαιτούμενες γνώσεις με γνώμονα τις πληροφοριακές ανάγκες και το γνωστικό υπόβαθρο του αναγνώστη.

Κειμενοϊδεομορφικά προβλήματα

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ σε ορισμένα σημεία του κειμένου που με προβλημάτισαν εξαιρετικά και το οποία εμπίπτουν στην κατηγορία όπως αποδόθηκε από τον Κελάνδρια (2016: 142) των κειμενοϊδεομορφικών προβλημάτων. Συγκεκριμένα, σε εντόπισα την πρόταση “Yet, EU has all the levers in its hands to get the migration system ready for accepting the future waves of the asylum seekers”. Πρόκειται για μια πρόταση προσωποποιεί την ΕΕ ενώ ενέχει έκδηλα στοιχεία μεταφοράς. Επιχείρησα λοιπόν να αναπαράγω το νόημα της φράσης αφαιρώντας την ίδια στιγμή την μεταφορική χρήση της γλώσσας. Η τελική απόδοση ήταν η εξής: «Ωστόσο, η ΕΕ διαθέτει όλα τα μέσα που απαιτούνται για να εδραιώσει την προσήλωση στα ανθρώπινα δικαιώματα προετοιμάζοντας την ίδια στιγμή το σύστημα μετανάστευσης να υποδεχτεί τα μελλοντικά κύματα αιτούντων άσυλο»

Επιπρόσθετα, ένα ακόμη σημείο που έχρηζε ιδιαίτερης προσοχής και διαχείρισης ήταν “That is where all the practical issues lies”. Η συγκεκριμένη φράση αναφέρεται στο περιεχόμενο της παραγράφου και αναλυτικότερα στο σημείο που ένας ιδιώτης πρέπει να αποδείξει ότι μια νομοθετική πράξη γενικής ισχύος τον θίγει άμεσα και ατομικά. Σε περίπτωση δηλαδή που αποδείξει ότι διαθέτει έννομο συμφέρον οι πιθανότητες να προσφύγει στο ΔΕΕ και να κερδίσει την υπόθεση είναι σαφώς περισσότερες. Σε περίπτωση ωστόσο που ο ιδιώτης δεν είναι ο άμεσος αποδέκτης της προσβαλλόμενης νομοθετικής πράξης τότε η υπόθεση γίνεται περιπλοκότερη. Στηριζόμενη σε αυτό τον συλλογισμό επέλεξα να αποδώσω ως εξής: «Σε αυτό το σημείο εντοπίζεται η ειδοποιός διαφορά που μπορεί να καθορίσει την έκβαση της υπόθεσης» Θέλησα να υπογραμμίσω την διαφορά που προκύπτει από την ύπαρξη/ έλλειψη έννομου ενδιαφέροντος γι’ αυτό και χρησιμοποίησα την «ειδοποιό διαφορά» για να αποδώσω την πέπουσα βαρύτητα και προσοχή.

Επίλογος

Συμπερασματικά, κάθε κείμενο που καλούμαστε να μεταφράσουμε συνιστά μια ξεχωριστή οντότητα που φέρει τα δικά του χαρακτηριστικά, τις δικές του υφολογικές και κειμενικές συμβάσεις. Σαν μεταφραστές καλούμαστε να διαμορφώσουμε την «ταυτότητα» του μεταφράσματος και ανάμεσα σε άλλους παραμέτρους να σεβαστούμε τις πολιτισμικές και κοινωνικές δομές και να τις προσαρμόσουμε στο μετάφρασμα. Για μένα η μετάφραση είναι ταξίδι με πολλές φουρτούνες και μπουνάτσες στον δρόμο. Μερικές φορές βρίσκεις τον εαυτό σου να θέλει να τα παρατήσει και να επιστρέψει πίσω στην ασφάλεια του σπιτιού του, στο καταφύγιο του αλλά τελικά ο προορισμός και η διαδρομή σε δεύτερη ανάλυση είναι αυτά που σε αποζημιώνουν στο έπακρο! Τι λέτε πάμε κανένα ταξιδάκι;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Cao, D. (2009): *Translating law*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Nord, C. (1997/2014): *Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα: Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις*. Μετάφρ.- προσαρμογή: Σίμος Π. Γραμμενίδης, Δέσποινα Λάμπρου. Αθήνα: Δίαυλος.
- Seel, O. I (2015) Εισαγωγή στην Γενική Μετάφραση" Μια λειτουργική προσέγγιση με βάση το ζεύγος Γλωσσών ΕΛΛ- ΓΕΡΜ, και τα κειμενικά είδη συνταγών, διαφημίσεων, ταξιδιωτικών οδηγιών και φυλλαδίων"
- Βαλεοντής, Κ. & Κριμπάς, Π. (2014): *Νομική Γλώσσα, Νομική Ορολογία, Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Βλαχόπουλος, Σ. (2014): *Πολυγλωσσία στο δίκαιο. Μετάφραση νομικών κειμένων και δικαστηριακή διερμηνεία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Βλαχόπουλος, Σ (1999) : Η μετάφραση νομικών κειμένων επι τη βάσει της Θεωρίας του Σκοπού [online]. Διαθέσιμο στο : https://www.academia.edu/20390116/%CE%97_%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%AC%CF%86%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B7_%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD_%CE%BA%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD_%CE%B5%CF%80%CE%AF_%CF%84%CE%B7_%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%98%CE%B5%CF%89%CF%81%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%A3%CE%BA%CE%BF%CF%80%CE%BF%CF%8D_%CE%94%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%94%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%AE Τελευταία Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021
- Θεοδώρου, Γ. (2020) : *Η συμβολή του Ρωμαϊκού δικαίου στις σύγχρονες έννομες τάξεις της Δύσης* [online]. Διαθέσιμο στο: <https://odeth.eu/%CE%B7-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CE%AE-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CF%83%CF%8D%CE%B3/> Τελευταία Πρόσβαση στις 17 Απριλίου 2021
- Κελάνδριας, Ι. Π. (2016) *Λειτουργική Διδακτική της Μετάφρασης* , Δίαυλος
- Κεραμίδας, Σ. Γ.(2015) Ζητήματα ορολογίας στην Τεχνική Μετάφραση, Δίαυλος

- Μελαδάκη, Μ. (2019). *Η μετάφραση νομικών κειμένων, της Μαρίας Μελαδάκη* [online] Διαθέσιμο στο: <http://konstantinos-paleologos.blogspot.com/2019/07/h.html> Τελευταία Πρόσβαση στις 17 Απριλίου 2021

ΛΕΞΙΚΑ

- Stavropoulos, D (1987) “OXFORD GREEK- ENGLISH, ENGLISH GRREEK DICTIONARY”, Oxford University Press
- IATE <https://iate.europa.eu/home>
- BRITANNICA <https://www.britannica.com/>
- TRANSLATUM <https://www.translatum.gr/dictionary/medical-greek.htm>
- LINGUEE: <https://www.linguee.com/>
- WORDREFERENCE: <https://www.wordreference.com/engr/uninitiated>

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

- Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Θεσσαλονίκης. «Αναφορά της ΕΑΝΔιΘ κατά της Υπηρεσίας Ασύλου», Διαθέσιμο στο : <https://eandith.gr/anafora-tis-eandith-kata-tis-ypiresias-asyloy/> Τελευταία Πρόσβαση στις 5 Απριλίου 2021
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή . «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έκτη σύνοδο των μερών της σύμβασης του Aarhus όσον αφορά την υπόθεση συμμόρφωσης ACCC/C/2008/32», Διαθέσιμο στο : <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EL/COM-2017-366-F1-EL-MAIN-PART-1.PDF>. Τελευταία Πρόσβαση 5 Απριλίου 2021
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Διάσκεψη κορυφής για τη μετανάστευση - Βαλέτα, 11-12 Νοεμβρίου 2015», Διαθέσιμο στο : <https://www.consilium.europa.eu/el/meetings/international-summit/2015/11/11-12/Τελευταία> Πρόσβαση στις 8 Απριλίου 2021
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, «Οδηγία 2003/9/EK του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη», Διαθέσιμο στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003L0009&from=PL>. Τελευταία Πρόσβαση στις 8 Απριλίου 2021
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, «Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ», Διαθέσιμο στο : <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/146/%CE%B7-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CF%89%CE%B4%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%B5> Τελευταία Πρόσβαση στις 12 Απριλίου 2021
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2016), «Πρόταση ψηφίσματος σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2015». Διαθέσιμο στο: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0345_EL.html Τελευταία Πρόσβαση: 12 Απριλίου 2021
- Καμίνης Γ., Τριανταφύλλου Σ. (2015), «Το Προσφυγικό – Μεταναστευτικό ζήτημα σήμερα. Ελλάδα – Ευρώπη- Μέση Ανατολή». Διαθέσιμο στο : <https://www.blod.gr/lectures/to-prosfygiko-metanasteytiko-zitima-simera-ellada-eyropi-mesi-anatoli/> Τελευταία Πρόσβαση: 5 Μαρτίου 2021
- Καραδήμας, Τ. (2018), «Το Συμβούλιο της Ευρώπης καταγγέλλει τις βιαιότητες της Ουγγαρίας στο μεταναστευτικό», Διαθέσιμο στο : <https://www.kathimerini.gr/politics/985265/to->

[symvoylio-tis-eyropis-kataggellei-tis-viaiotites-tis-oyggarias-sto-metanasteytiko/](#) Τελευταία Πρόσβαση στις 10 Απριλίου 2021

- Greek Council of Refugees, «Κοινή αναφορά 25 οργανώσεων για περιστατικά παραβίασης δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο», Διαθέσιμο στο : <https://www.gcr.gr/el/news/press-releases-announcements/item/689-koini-anafora-25-organoseon-gia-peristatika-paraviasis-dikaiomaton-ton-aitounton-asylo>. Τελευταία Πρόσβαση στις 12 Απριλίου 2021

ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ ΟΡΩΝ

ΟΡΟΣ	ΑΠΟΔΩΣΗ ΟΡΟΥ	ΠΗΓΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
migrant crisis	μεταναστευτική κρίση	Απόφαση πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008 , σχετ. τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας 330/2008 CELEX:32008F0919:EL:HTML (IATE)
human rights protection	προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Γενική Έκθεση επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1995 (IATE)
European Convention under Human Rights (ECHR)	Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ)	Δημοσίου Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας (IATE)
mitigate	μετριάζω	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19 (IATE)
human rights violation	παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Νανάκη, Ε.(2016) Αγγλοελληνικό Νομικό Γλωσσάρι, σσ236
rights defense	υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Νανάκη, Ε.(2016) Αγγλοελληνικό Νομικό Γλωσσάρι, σσ 457
asylum seekers	αιτών άσυλο	Οδηγία 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη CELEX:32003L0009/EL / ΠΑ 2 "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΦΕΚ Α 251/13.11.2007)
migration policy reform	μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα "Το μέλλον των μεταναστών" (IATE)
assemble	συνενώ	Επεξηγ.σημειώσεις της ονοματολογίας των Βρυξελλών (IATE)
counterterrorism	καταπολέμηση τρομοκρατίας	Απόφαση πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008 , σχετ. τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας 330/2008 CELEX:32008F0919:EL:HTML (IATE)
escalate	κλιμακώνω	Αγγλο-Ελληνικό Λεξικό, Penguin Hellenews, Εκδ. Παιδεία, Αθήνα, 1987 (IATE)
hostile attitudes	εχθρική στάση	Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης και Ελέγχου, αιτιολ. παρ. 7, έγγρ. 16626/09 http://register.consilium.europa.eu/pdf/gr/09/st16/st161009gr07.pdf
cohesive solution	συνεκτική λύση	CELEX:52015XG0523(01)/EL (Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας για τους νέους με στόχο την εξασφάλιση καλύτερης και μεγαλύτερης συνοχής)
resolution of the conflict	ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης	Συνθήκη Λισσαβώνας, άρθ. 1, τροπ. στο άρθρο 10Α, παρ. 2, στοιχείο η), CELEX:32007R0592:EL:HTML (IATE)
safeguard	εγγύηση/ μέτρο ασφάλειας/προστατευτικό μέτρο	Συνθήκη Λισσαβώνας, άρθ. 2, τροπ. στο άρθρο 18Α, παρ. 2, στοιχείο η), CELEX:32007R0592:EL:HTML (IATE)

relocation	μετεγκατάσταση	Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης αιτιολ. παρ. 7, έγγρ. 16626/09 http://register.consilium.europa.eu/pdf/gr/09/st16/st161009gr01.pdf (IATE)
logistical redistribution	λειτουργική ανακατανομή	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα "Τα αστέγων" (IATE)
Common European Asylum System	Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 2010, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο, ΕΕ L 132, 18.1.2010, CELEX:32010R0439 (IATE)
Dublin Regulation	Κανονισμός του Δουβλίνου	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τα κριτήρια και μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπαρκτός αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας, ΕΕ L 50, 20.1.2003, CELEX:32003R0343/EL (IATE)
degrading conditions	ταπεινωτικές συνθήκες	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 675/2008 της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1236/2005 του Συμβουλίου για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων που χρησιμοποιούνται για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη μεταχείριση ή τιμωρία, ΕΕ L 189/2008 CELEX:32008R0675/EL (IATE)
European Court of Human Rights	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ)	http://www.greekjurists.gr/el/component/jforms/6/125.html (IATE)
enumerate	απαριθμώ/ απογραφώ	Γ.Μαραγκός, με βάση το γλωσσάριο στατιστικών Κ.Α.Αθανασιάδη (IATE)
infringe	παραβιάζω	Ορολογία διοργάνωσης συνεδρίων (IATE)
impediment	κόλυμα	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Άρθρο 15 CELEX:1992E0000015 (IATE)
Human Rights Watch	Παρατηρητήριο της Ε.Ε για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ΕΑΝΔΙΘ)	Ιστοσελίδα: < http://www.hrw.org > (11.5.2004) (IATE)
global governance	παγκόσμια διακυβέρνηση	Συνθήκη Λισσαβώνας, άρθρ. 1, τροπ. στο άρθρο 10Α, παρ. 2, στοιχείο η), CELEX:1997E0000010A (IATE)
align	ευθυγραμμίζω/προσαρμόζω	ΕΛΕΤΟ/Συλλογικό μέλος ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 "Ορολογία Πληροφορικής"-Έγκριση Ι (IATE)
referendum	δημοψήφισμα	Eurovoc http://eurovoc.europa.eu/drupal/?q=request&uri=http://eurovoc.europa.eu/2002/08/2002_08_13_001 [02/08/2013] (IATE)
detention	κράτηση	15398/02, σημ. (κ), σ. 8. ;Οδηγία του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΖΑΚ) (IATE)
legal aid	νομική αρωγή/βοήθεια/συνδρομή	Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας CELEX:32013L0032/EL (IATE)
confiscate	δήμευση/κατάσχεση/επίταξη	Σύμβαση Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ουσιών, ΦΕΚ 193 (16.12.1991), άρθρο 1. Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, 140/97, Τίτλος 3, κεφ. 6, άρθρ. 72 (IATE)
Member State	κράτος μέρος	Γ.Μαραγκός, με βάση το γλωσσάριο στατιστικών Κ.Α.Αθανασιάδη; κανονισμός διαδίκτυου του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 19ης Ιουνίου 1991 (ΕΕΕΚ L 176, 19.6.1991) (IATE)
European Union Agency of Human Rights (FRA)	Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)	Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, Ν 2514/97, ΦΕΚ 140/97, Τίτλος 3, κεφ. 6, άρθρ. 72 (IATE)
impinge	πρόσκρουση	: Π.Σίσκος, Παν/μιο Αθηνών (IATE)

massive displacement	μαζικός εκτοπισμός	96/635/ΚΕΠΠΑ: Κοινή θέση της 28ης Οκτωβρίου 1996 που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της 28ης Οκτωβρίου 1996, άρθρο 1.2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη Βιρμανία/Μυανμάρ, σελ.1: C
armed conflict	ένοπλη σύρραξη	Γλωσσάριο πολύγλωσσης ορολογίας στον τομέα της προστασίας των πολιτών 1990 Ευρωπαϊκής Επιτροπής/κρατών μελών (IATE)
consensus	συναίνεση/συμφωνία	Εκθεση Jenard-Schlosser, EEEK C 298/1986, παρ.179 (IATE)
outer border	εξωτερικά σύνορα	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο 1, σελ. 1: C
humanitarian	ανθρωπιστική	Γλωσσάριο πολύγλωσσης ορολογίας στον τομέα της προστασίας των πολιτών 1990 Ευρωπαϊκής Επιτροπής/κρατών μελών (IATE)
Geneva Convention for Refugees	Σύμβασης της Γενεύης	Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, Ν 2514/97, ΦΕΚ 140/97, Τίτλος 3, κεφ. 1, αρθρ. 40, 3.ο (IATE)
absence of comprehensive policy	απουσία εννιαίας πολιτικής	Κείμενα για την Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική, β' έκδοση (1986), Γενική Εκθεση Επιτροπής Παιδείας, σ. 54, II Α. 3.
entrench	εδραιώνω/κατοχυρώνω	Κείμενα για την Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική, β' έκδοση (1986), Γενική Εκθεση Επιτροπής Παιδείας, σύντομος 27.06.80, σ. 54, II Α. 3. (IATE)
Charter of Fundamental Rights (Charter)	Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης)	Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας (M.O.T.O.-O.T.E.) (IATE)
detain	Συλλαμβάνω	Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, Ν 2514/97, ΦΕΚ 140/97, Τίτλος 3, κεφ. 1, αρθρ. 40, 3.ο (IATE)
respective territory	αντίστοιχη επικράτεια	Π.Παπανικολάου, Δίπλ.Εμπεριστατωμένων Σπουδών Εδαφομηχανικής, Τεχν.Σύμβολο Α.Ε. (IATE)
amendment	τροποποίηση	Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Φεβρουάριος 2014): http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML-EP+20140203+0+DOC+PDF+V0//EL&language=EL [12.10.2015]
Lisbon Treaty	Συνθήκη της Λισαβόνας	Reference: http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:C:2007:306:SOM:EL:HTML
legality	νομιμότητα	: Μέθοδοι ελέγχου και ελεγκτικά πρότυπα του Συνεδρίου, 60/27 (98/normes.aud/caps/ad0041g5.wpd)
peculiar	χαρακτήρας	Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας (M.O.T.O.-O.T.E.) (IATE)
Plaumann Test	υπόθεση Plaumann	https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2012/462478/IPOL-JURI_ET(2012)462478_EN.pdf
political will	πολιτική βούληση	https://www.kathimerini.gr/opinion/553207/politiki-voylisi-kai-pisti/
leverage	επιρροή	Αστικός Κώδικας, άρθρο 1461 (IATE)
judicial review procedure	διαδικασία δικαστικής αναθεώρησης	Π.Παπανικολάου, Δίπλ.Εμπεριστατωμένων Σπουδών Εδαφομηχανικής, Τεχν.Σύμβολο Α.Ε.
refugee	πρόσφυγας	ΠΔ 220/2007: Υποδοχή των αιτούντων άσυλο Προσαρμογή προς Οδηγ.2003/9/ΕΚ, άρθρο 1, στ. ε' [22.04.2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την ανάλυση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας (IATE)]
legal assistant	νομικός βοηθός	Γλωσσάριο Eurojust 2014 (επικυρώθηκε από το εθνικό γραφείο της Eurojust) (IATE)
language barrier	γλωσσικός φραγμός	Γλωσσάριο Eurojust 2014 (επικυρώθηκε από το εθνικό γραφείο της Eurojust) (IATE)

impede	παρεμποδίζω	: Κ.Μουτζούρης,επικ.καθηγ.Ε.Μ.Π. (IATE)
alleviate	ανακουφίζω/ καταπολεμώ	Δελτίο των Ε.Κ.,συμπλήρωμα 4/1991 (IATE)
minor	ανήλικος	Αστικός Κώδικας, άρθρο 1461 (IATE)
Iron Curtain	Σιδηρούν Παραπέτασμα	Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στο Eurovelo, http://ecology-salonika.org/2010/11/19/all-r [6.11.2016] (IATE)
Russian-backed separatists,	Ρώσοι αυτονομιστές	https://www.newsbreak.gr/kosmos/125094/polemos-oykranias-me-rosoys-aytonomistis-ekecheirias/ (IATE)
extraordinary measures	έκτακτα μέτρα	Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005 , σχετικά με τις ελάγια τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστ16, EE L 326/2005 CELEX:32005L0085/EL (IATE)
countries of origin	χώρα καταγωγής	Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση ενωσιακού κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών σκοπούς της οδηγίας 2013/32/EE. COM(2015) 452, Έγγραφο 1, CELEX:52015PC0
return policy	πολιτική επιστροφής	Απόφαση αριθ. 575/2007/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής για την περίοδο 2008 έως 20 γενικού προγράμματος Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, αι144/2007 CELEX:32007D0575/EL (IATE)
substantial	ουσιώδεις	Οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχεδιοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/E οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 140 της 5/6/2009 (IATE)
camps	καταυλισμός/ δομή φιλοξενίας	EEA Glossary December 1998;Institution: EEA; Title: GEMET - GEneral Multilingual Thesaurus; Publication Year: 1999; Publication Month: August; Volume No: 5; (IATE)
degrading conditions	ταπεινωτικές συνθήκες	Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών (IATE)
legal system	νομικό σύστημα	Γλωσσάριο Eurojust 2014 (επικυρώθηκε από το εθνικό γραφείο της Eurojust) (IATE)
Community law	κοινοτικό δίκαιο	Institution: EEA; Title: GEMET - GEneral Multilingual Environmental Thesaurus; 1999; Publication Month: August; Volume No: 5 (IATE)
implement	εφαρμόζω	Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, Ν 2514/97, ΦΕΚ 140/97, Τελική Πρό
sound policy responses	ορθές πολιτικές απαντήσεις	EEEE C 193/1991; (IATE)
shelter	κατάλυμα	Γλωσσάριο πολύγλωσσης ορολογίας στον τομέα της προστασίας των πολιτών 1990 Ευρωπαϊκής Επιτροπής/κρατών μελών (IATE)
vulnerable people	ευάλωτοι άνθρωποι	Ν. 4368/2016 (ΦΕΚ Α 21/21-2-2016) Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού διατάξεις (άρθρο 33 - Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικο
protectionist	προστατευτικός	Ι.Βαγιανός, Πλήρες Συστηματικό και Αλφαβητικό Τρίγλωσσο Λεξικό, Αθήνα 1981
detention facilities	χώρος κράτησης	Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005 , σχετικά με τις ελάγια τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστ16, EE L 326/2005 CELEX:32005L0085/EL (IATE)
deprive of rights	αποστέρηση δικαιωμάτων	Βάση Ορολογίας Judit,Δικαστήριο των ΕΚ;Πρωτόκολλο περί του οργανισμού του Δ Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,6 (IATE)
restrictive measures	περιοριστικά μέτρα	Σύσταση (ΕΕ) 2020/518 της Επιτροπής της 8ης Απριλίου 2020 σχετικά με μια κ Ένωσης για τη χρήση της τεχνολογίας και των δεδομένων με σκοπό την καταπολέμ COVID-19 και την έξοδο από αυτή, ιδίως όσον αφορά εφαρμογές για φορητές συσ ανωνυμοποιημένων δεδομένων κινητικότητας (IATE)

free movement	ελεύθερη μετακίνηση	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΛΕΕ, άρθ. 26, παρ. 2 CELEX:12012E026/EL (IATE)
external border protection	προστασία εξωτερικών συνόρων	Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, Ν 2514/97, ΦΕΚ 140/97, Τίτλος 1, άρθ. 1 (IATE)
action plan	σχέδιο δράσης	Γλωσσάριο Eurojust 2014 (επικυρώθηκε από το εθνικό γραφείο της Eurojust) (IATE)
asylum applications	αίτηση ασύλου	Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στα σύνορα των πολιτών, COM(2009)262, CELEX:52009DC0262/EL (IATE)
access to healthcare	πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη	Οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (3, στοιχείο ε), ΕΕ L 88/2011 CELEX:32011L0024/EL (IATE)
human smuggler	διακινητής	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την "Ανακοίνωση της Επιτροπής και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εγκαθίδρυση πιο προσιτών, πιο δίκαιων και πιο οργανωμένων συστημάτων χορήγησης ασύλου", ΕΕ C 023 της 27/01/2004 σ. 30-32
political disturbances	πολιτικές αναταραχές/προστριβές	Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Ιούλιος 2014, άρθρο 165 (IATE)
regulatory framework	κανονιστικό πλαίσιο	Ελεγκτικό εγχειρίδιο, Παράρτημα Α.2.3, σ.6 (99/audit/ma/ad2464gl.wpd) (IATE)
pillar	πυλώνας	ΟΜΑΔΑ-Γ.Κατσαράκης & Σια Ε.Ε.-Έγκριση ΓΕΣΥ/ΕΛΕΤΟ (IATE)
asylum claims	αίτηση για χορήγηση ασύλου	Προτάσεις γενικού εισαγγελέα της 26ης Απριλίου 2012 στην υπόθεση C-277/11, σ. 5 CELEX:62011CC0277/EL (IATE)
humanitarian responsibilities	ανθρωπιστικές υποχρεώσεις	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Πρόταση για μεταφορά πιστώσεων αριθ. DE 2010/0157 τμήματος III - Επιτροπή - του γενικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2020
legal concept	νομική έννοια	Δελτίο των Ε.Κ., συμπλήρωμα 4/1991 (IATE)
Geneva Convention	Σύμβασης της Γενεύης	N. 1374, Κύρωση της Σύμβασης σχετικά με τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας από απόσταση, ΦΕΚ 91/1983, ΣΔΣ 1983, σ. 160), όπου και το κείμενο της σύμβασης.(L 11/83)
due process	νόμιμη οδός	
EU law	δίκαιο της ΕΕ	1. Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Άρθρο 19, CELEX:12008E064/EL 2. Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, CELEX:12008E064/EL 3. Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, CELEX:12008E256/EL (IATE)
Court of Justice of the European Union (CJEU)	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)	Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων http://publications.europa.eu/code/el/el-5
Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)	Συνθήκη για την Λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ)	Συνθήκη της Λισσαβώνας, άρθ. 2 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:12007L/TXT
natural person	φυσικό πρόσωπο	Νέα ενοποιημένη απόδοση της ΣΛΕΕ στην ΕΕ C 83/2010 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2010:083:FULL&from=EL και στην ΕΕ C 326/2012 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2012:326:FULL&from=EL
single court	εννιαίο δικαστήριο	Λεξιλόγιο των Ευρωπαϊκών Συνθηκών- Μέρος II (IATE)
legal entity	νομική οντότητα	European System of Accounts (ESA) 1995 - EUROSTAT, EC, ECB - ISBN 92-827-1000-0

TEU Treaty of the European Union	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)	Ευρωπαϊκή Ένωση, Συλλογή Συνθηκών, τόμος I, μέρος I, σ. 11, όπου και το κείμενο Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης Ευρωπαϊκής Κοινότητας, EE C 325/2002, σ. 1 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=OJ:C:2002:325:TOC (IATE)
legal power	νομική ισχύ	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, A CELEX:12008E290/EL (IATE)
rule of law	κράτος δικαίου	Κοινή δράση 2008/124/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2008, σχετική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή του κράτους δικαίου στο Κοσσυφοπέδιο, ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ, άρθρ. 3, στοιχείο α), EE L 042/2008 C (IATE)
European Commission	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Άρθρο 13, CELEX:12008E290/EL [23/2/2010] - EUROPA > Ευρωπαϊκή Επιτροπή: http://ec.europa.eu/index_el.htm [23/2/2010] - EUROPA > Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και άλλοι οργανισμοί > Θεσμικά όργανα > Ευρωπαϊκή Επιτροπή (περιγραφή): http://europa.eu/institutions/inst/comm/index_el.htm [23/2/2010]
infringement procedure	διαδικασία επί παραβάσει	Ευρωπαϊκή Επιτροπή > Δίκαιο > Νομοθετική διαδικασία > Εφαρμογή της νομοθεσίας > Διαδικασία επί παραβάσει https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/applying-law/infringement-procedure_el#main-content (IATE)
addressee	αποδέκτης	8η Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, Ε.Ε.Κ., 1989 (IATE)
legal act	νομική πράξη	Ενοποιημένη απόδοση ΣΕΕ και ΣΛΕΕ, Μέρος έκτο ΣΛΕΕ, τίτλος I, κεφ. 2, τμήμα I "Ενωση", EE C 83/2010, σελ. 171, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0201:0328:EL:PDF (IATE)
general application	γενική ισχύος	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, A CELEX:12008E290/EL (IATE)
case-law	νομολογία	Dict. juridique F/ES (doctrina legal: la jurisprudencia de la Cour Suprême) για περισσότερα, de Derecho (IATE)
judicial review	δικαστικός έλεγχος	Σχέδιο Συνθήκης για τη Θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, άρθρ. III-175, παρ. 3, EE C 101/2003, http://europa.eu.int/eur-lex/pri/el/oj/dat/2003/c_169/c_16920030718el00010105.pdf (IATE)
legal person	νομικό πρόσωπο	Σύμβαση της Βέρνης δια την προστασίαν των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, 100/1975, ΦΕΚ 162 (1.8.1975) ' Σύμβαση της Ρώμης του 1980 σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο συμβατικές ενοχές (παγιωμένη μορφή), άρθρ. 1, παρ. 2, στοιχείο ε), EE C 027/1998, CELEX:42005A1230(01):EL:HTML ' Συνθήκη ΕΕ (ενοποιημένη απόδοση), άρθρ. 7 (IATE)
judicial protection	δικαστική προστασία	Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Άρθρο 19, CELEX:12008E290/EL (IATE)
amendment	τροπολογία	Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, EE L 202/99, άρθρο 139, σ. 52 (IATE)
NGOs	ΜΚΟ	Γενική Έκθεση επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (IATE)
rights-infringing	προσβολή του δικαιώματος	Α.Αγγελίδης, Ασφαλιστική ΑΚΜΗ, Αθήνα (IATE)
collective action	συλλογική δράση	Γλωσσάριο: Μεταρρύθμιση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (24.6.2019) (IATE)
right to family life	δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή	Σύμβαση δια την προάσπισιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, 1950, άρθρ. 8 (IATE)
migrant	μετανάστης	N 4251 Κώδικας μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης, άρθρ. 1 ορισμοί, ΦΕΚ 80/2004 (IATE)

